

სამთო-გეოლოგიური ფაკულტეტი

2013 წლის
სამეცნიერო ანგარიში

სამთო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი

დეპარტამენტის ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი ირაკლი გუჯაბიძე

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

სრული პროფესორი - 16
ასოცირებული პროფესორი - 11.

**საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2013 წლისათვის
დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	დისერტაცია დოქტორის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად თემაზე: „მაღნეულის სპილენძის მაღნის ფლოტაციის პროცესის ოპტიმალური მართვის სისტემის დამუშავება“	პროფ. რ.ენაგელი	დოქტორანტი ა.შევილაძე

ნაშრომში განხილულია მადნეულის საბადოს პირობებისათვის სპილენძის მაღნის ფლოტაციური მეთოდით გამდიდრების პროცესის ოპტიმალური მართვის სისტემის აგების საკითხები. აგებულ იქნა პროცესის მათემატიკური მოდელი, რომელიც აღწერს დამოკიდებულებას მმართველ ზემოქმედებსა (რეაგენტების ხარჯი) და გამოსავალ სიდიდეებს (კონცენტრატის გამოსავალი და ხარისხი) შორის. მიღებულ მათამატიკურ მოდელზე დაყრდნობით მოხდა ოპტიმალური მართვის სისტემის კომპიუტერული მოდელის აგება და კვლევა შემაშფოთებელი ზემოქმედებების გავლენის გათვალისწინებით. აგებულ იქნა შესაბამისი მართვის სისტემების სტრუქტურები.

№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებები

2	<p>ექსპლუატაციაში მყოფი ვადაგასული მაგისტრალური გაზსადენების სახაზო ნაწილის უსაფრთხო ექსპლუატაციის ვადის გაგრძელება</p>	<p>პროფ. თ. ჯავახიშვილი</p>	<p>პროფ. რ. ენაგელი, ასოც. პროფ. გ. ჯავახიშვილი, მაგისტრანტი გ. სამნიაშვილი</p>								
<p>თემის დამუშავება განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემაში არის წინა წლებში (საბჭოთა კავშირის არსებობის პერიოდში) აშენებული გაზსადენების დიდი ნაწილი, რომელიც საჭიროებს სახაზო ნაწილის ექსპლუატაციის ვადის გაგრძელების დადასტურებას.</p> <p>თემის დამუშავების შედეგი იქნება ინსტრუქცია, რომელიც დაუფუძნება თანამედროვე ნორმატიულ დოკუმენტებს, ამავე დროს მაქსიმალურად არის გათვალისწინებული საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების მშენებლობის და ექსპლუატაციის თავისებურებები და პირობები.</p> <p>გაზსადენის უსაფრთხო ექსპლუატაციის გაგრძელებული დრო ჩაითვლება დამატებით ნორმატიულ ვადად. აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ შესაძლებელია გაზსადენის ექსპლუატაციის ვადის ხელახლი გაგრძელება იმ პირობით, რომ ჩატარდება მისი მორიგი გამოკვლევა და ტექნიკური მდგომარეობის შეფასება ყოველ 5 წელიწადში ერთხელ.</p> <p>ამ ეტაპზე დამუშავებულია გაზსადენის უსაფრთხო ექსპლუატაციის ვადის გაგრძელების სამუშაოების შესრულების სქემა, სავალე გამოკვლევებისა და მიღებული შედეგების კამერალური დამუშავების მეთოდური უზრუნველყოფა.</p>											
<table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>სამუშაოს დასახელება</th> <th>სამუშაოს ხელმძღვანელი</th> <th>სამუშაოს შემსრულებლები</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td> <p>მაგისტრალური მილსადენების ავტომატიზებული მართვის სისტემის რეკომენდებული სტრუქტურის დამუშავება</p> </td> <td> <p>პროფ. თ. ჯავახიშვილი</p> </td> <td> <p>პროფ. რ. ენაგელი, ასოც. პროფ. გ. ჯავახიშვილი, მაგისტრანტი ო. ნალჩევანიძე</p> </td></tr> </tbody> </table> <p>ნავთობისა და გაზის მოპოვების ტექნოლოგიური პროცესებისთვის დამახასიათებელია ობიექტების მნიშვნელოვანი განაწილება მოედნების განლაგების მიხედვით.</p> <p>ნავთობისა და გაზის მოპოვების ტექნოლოგიური პროცესების მართვა დაიყვანება მოწყობილობის მართვაზე ბრძანებებით "გაიღოს", "დაიკეტოს", "ჩაირთოს", "გამოირთოს". ფართოა კონტროლის, ავარიული სიგნალიზაციის და ბლოკირების ფუნქციები. იშვიათად ხდება ტექნოლოგიური პარამეტრების უწყვეტი მართვა უპავაგშირის პრინციპის გამოყენებით.</p> <p>განსხვავებულ საფუძველზე იგება ნავთობისა და გაზის გადამუშავების პროცესების მართვის სისტემები. კონტროლის და სიგნალიზაციის ამოცანების გარდა, აქ საჭიროა ტექნოლოგიური პარამეტრების უწყვეტი მართვა.</p> <p>ნავთობგაზის სფეროს ობიექტების თავისებურებებიდან გამომდინარე ჩამოყალიბება შესაბამისი მოთხოვნები ტექნოლოგიური პროცესების ავტომატური მართვის სისტემების არქიტექტურის, აპარატურული და პროგრამული უზრუნველყოფის მიმართ.</p>				№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები	3	<p>მაგისტრალური მილსადენების ავტომატიზებული მართვის სისტემის რეკომენდებული სტრუქტურის დამუშავება</p>	<p>პროფ. თ. ჯავახიშვილი</p>	<p>პროფ. რ. ენაგელი, ასოც. პროფ. გ. ჯავახიშვილი, მაგისტრანტი ო. ნალჩევანიძე</p>
№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები								
3	<p>მაგისტრალური მილსადენების ავტომატიზებული მართვის სისტემის რეკომენდებული სტრუქტურის დამუშავება</p>	<p>პროფ. თ. ჯავახიშვილი</p>	<p>პროფ. რ. ენაგელი, ასოც. პროფ. გ. ჯავახიშვილი, მაგისტრანტი ო. ნალჩევანიძე</p>								
<p>ძირითადი ყურადღება გამახვილებულია ე.წ. DCS-სისტემების (Distributed Control</p>											

<p>Systems), PLC (პროგრამირებადი ლოგიკური კონტროლერი) ბაზაზე აგებულ სისტემების და პროგრამულ უზრუნველყოფა SCADA-ს გამოყენებაზე. მონაცემთა შეგროვება და გადაცემა განხორციელდება დისტანციურად განლაგებული ტერმინალური მოწყობილობით (RTU).</p>			
№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
4	<p>მაგისტრალური გაზსადენების მდგრადობის უზრუნველყოფა დასავლეთ საქართველოს მდინარეების წყალქვეშა გადასასვლელებზე</p> <p>კვლევის ერთ-ერთი მთავარი საკითხია მიღსადენის დაძაბულ-დეფორმირებული მდგომარეობის გამოკვლევა, რისთვისაც საჭიროა პროცესის აღმწერი ადგენატური მათემატიკური მოდელი. მრავალ მოდელთა შორის, რომელიც ამ მიზნით არის შემოთავაზებული, შერჩეულია ის მოდელი, რომელიც ყველაზე მეტად მიესადაგება საქართველოს პირობებს.</p> <p>მიღსადენის დაძაბულ-დეფორმირებული მდგომარეობის გამოკვლევა მოხდება სხვადასხვა რეჟიმში. ერთ-ერთ ძირითად რეჟიმად მიჩნეულია შემთხვევა, როდესაც მიღსადენის ბოლოები ჩამაგრებულია გრუნტში. მეორე რეჟიმში) უგულებელყოფილი იქნება მიღსადენის ღუნვაზე შიგა წენევით და ტემპერატურის ცვლილებით გამოწვეული დაძაბულობა. ამოცანის დასმის მესამე ვარიანტში განიიღებული შემთხვევა, როდესაც მიღსადენის ერთ-ერთ ბოლოზე გრუნტში მოთავსებულია კომპენსატორი.</p> <p>მიღსადენის დაძაბულ-დეფორმირებული მდგომარეობის დასადგენად შერჩეულია კონკრეტული წყალქვეშა გადასასვლელი, დადგინილია მიღსადენის და გრუნტის პარამეტრები და ამოისხენება პროცესის აღმწერი დიფერენციალური განტოლებები უბნებზე განაწილებული დატვირთვის გათვალისწინებით და სასაზღვრო პირობების დაცვით.</p> <p>დამუშავდება მიღსადენის მდგრადობის უზრუნველყოფის ღონისძიებები.</p>	<p>პროფ. თ. ჯავახიშვილი</p>	<p>პროფ. რ. ენაგელი, ასოც. პროფ. გ. ჯავახიშვილი, ასოც. პროფ. ჯ. აბზიანიძე, დოქტორანტი მ. აბზიანიძე</p>

საგრანტო დაფინანსებით დამუშავებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	ენერგოეფექტური, ტექნიკურად მარტივი პლაზმური რკალის ღუმელი მართკუთხა ვოლტ-ამპერული მახასიათებლიანი კვების წყარო	აშშ-ს ენერგეტიკის დეპარტამენტის ბირთვული უსაფრთხოების აღმინისტრაცია.	თემა სრულდება ფიზიკის ინსტიტუტთან ერთად. სტუს მხრიდან კო-მენეჯერია დ. გელენიძე.	<p>გ. გოგიაძე, გ. გელენიძე, ზ. თადუმაძე, გ. გელენიძე.</p>

	(2012-2014).			
<p>პირველ ეტაპზე შესრულებულია შემდეგი სამუშაოები: დამუშავდა პლაზმური დუმბლის კვების წყაროს ჩანაცვლების სქემები; გაკეთდა ერთფაზა კვების წყაროს სქემის ანალიზი; დამუშავდა პლაზმური რკალისა და მისი კვების წყაროს ზოგადი სქემა; კათოდის კვანძის ზოგადი სქემა; ელექტროდის უწყვეტად მიწოდების მექანიზმის სქემა; კვების წყაროს დენის ძალის საანგარიშო ალგორითმი; გაკეთდა სამფაზა გამმართველის მუშაობის ანალიზი, რომელიც იკვებება დენის წყაროდან.</p>				
№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
2	სამეცნიერო გრანტი – RNSF №1-7/60 მრავალფუნქციური ვანტური ხიდი – ბაგირგზის დამუშავება და პლაზა, 2010-2013 წლები	საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი	ტექნ. მეცნ. დოქტ., პროფ. დ. პატარაია	გ. ნოზაძე, გ. ჯავახიშვილი, თ. ჯავახიშვილი
<p>2013 წლის ეტაპი: კანტური სატრანსპორტო სისტემის ძირითადი საპროექტო პარამეტრების გაანგარიშებისა და შეფასების პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა გრაფიკული ვიზუალიზაციის შესაძლებლობებით, აგრეთვე სტენდის დამუშავება და თეორიული კვლევის შედეგების ექსპერიმენტული შემოწმება, აღწერა და განზოგადება.</p> <p>დამუშავდა 2D და 3D გრაფიკა სატრანსპორტო სისტემის გრაფიკული აღწერისათვის, ლაბორატორიული სტენდი, ჩატარდა თეორიული და ექსპერიმენტული კვლევის შედეგების ანალიზი.</p>				
№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
3	რთული გეომეტრიის მქონე პრაქტიკაში გავრცელებული კინსტრუქციების მოდელირება და გაანგარიშება". 30/28-2013	რუსთაველის ეროვნულის სამეცნიერო ფონდი	პროფ. დ. ჯაიანი (ი. ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტის გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტი)	დ. პატარაია, გ. ჯავახიშვილი,
<p>შესრულებულია ეტაპი-“თეორიული კვლევის შედეგად შერჩეული და პრაქტიკაში გამოყენებადი რთული კონფიგურაციის მქონე სხეულების გასაანგარიშებლად განზოგადებული მიღეობის დამუშავება დისკრეტული მოდელით წარმოდგენის საფუძველზე.” ამ ეტაპის შედეგების ნაწილი არის გამოქვეყნებული.</p>				

პუბლიკაციები:

საქართველოში

მონოგრაფიები

Nº	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდე ბის რაოდე ნობა
1	გ. წერეთელი, ნ.მახარაშვილი, ო.წერეთელი	ქანქარისებრი კიდული ბაგირგზის პარამეტრების შერჩევა და და- მუშავების დინამიკური რეჟიმის ოპტიმიზაცია.	“ტექნიკური უნივერ- სიტები”, თბილისი, 2013 წელი.	127

მონოგრაფიაში განხილულია ერთბოლოიანი კიდული ბაგირგზების ძირითადი პარამეტრების გაანგარიშება და შერჩევა. მოცემულია პროგრამები, რომელთა საშუალებითაც გზის დონეთა სხვაობის, სიგრძისა და ვაგონის წონის მიხედვით შესაძლებელია ბაგირგზის თითქმის ყველა პარამეტრის შერჩევა.

განხილულია აგრეთვე ბაგირგზის დინამიკური რეჟიმების (გარდამავალი პროცესების) დროს აღძრული რხევების ჩაქრობა, როგორც დამატებით მექანიკური ელემენტების, ასევე ძრავას საშუალებით.

წიგნი განკუთვნილია სამთო ტექნოლოგიების დეპარტამენტის სტუდენტებისა და აღნიშნული საკითხებით დაინტერესებული სპეციალისტებისათვის.

სახელმძღვანელოები

Nº	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდე ბის რაოდე ნობა
1	ზ.არაბიძე; ა. აბშილავა	წიაღისეულთა გამდიდრების მოსამზადებელი პროცესები	თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტეტი	157
2	ვ.ზოიადაური	სამთო საწარმოთა ტრანსპორტის სპეციალური სახეობები. (ვიბრაციული მანქანები და მოწყობილობები)	“ტექნიკური უნივერ- სიტები”, თბილისი, 2013 წელი	123

3	6. არუდაშვილი	მიწისქვეშა სამთ სამუშაოების ელმომარაგება	“ტექნიკური უნივერსიტეტი”, თბილისი, 2013 წელი	158
4	ნ.ბოჭორიშვილი, ა. აბშილაგა, ლ.მახარაძე, ნ.ხუნდაძე	უსაფრთხოების ტექნიკის საფუძვლები ნავთობისა და აირის მოპოვებისა და ექსპლუატაციისას, I ნაწილი	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	660
5	ნ.ბოჭორიშვილი, ა. აბშილაგა, ლ.მახარაძე, ნ.ხუნდაძე	უსაფრთხოების ტექნიკის საფუძვლები ნავთობისა და აირის მოპოვებისა და ექსპლუატაციისას, II ნაწილი	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	617
<p>1. სახელმძღვანელოში განხილულია მყარი სასარგებლო წიაღისეულის დამსხვრევა -კლასიფიკაციის კლასიკური და თანამედროვე მეთოდები, მათი თეორიული საფუძვლები, პროცესში გამოყენებული მანქანა-დანადგარები, მუშაობის პრინციპები, გამოყენების სფერო და ტექნოლოგიური სქემები.</p> <p>სახელმძღვანელო განკუთვნილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის „სამთო და გეოინჟინერიის“ საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტებისათვის.</p> <p>აგრეთვე გარკვეულ დახმარებას გაუწევს გეოლოგიური და მეტალურგიული პროფილის ბაკალავრიატისა და „სასარგებლო წიაღისეულის გამდიდრების ტექნოლოგიის სპეციალისტის“ პროფესიული განათლების სტუდენტებს და სამთო დარგში მომუშავე ახალგაზრდა სპეციალისტებს.</p> <p>2. წიგნში განხილულია სამთო ტექნოლოგიურ პროცესებში გამოყენებული სხვადასხვა დანიშნულების ვიბრაციული მანქანები და მოწყობილობები: ვიბროტრანსპორტორები, ვიბრო-მოწყობილობები, ვიბროსამსხვრეველები ვიბროწისქვილები და სხვ.</p> <p>წიგნში მოკლედ არის წარმოდგენილი პარმონიული რხევების ასპექტები, განხილულია ფხვიერი მასალების ვიბრაციული გადაადგილების თეორიული საფუძვლები, მასალისა და მუშა ორგანოს დინამიკური ურთიერთქმედება, პარაზიტული რხევების გავლენა ტექნოლოგიური პროცესების მიმდინარეობაზე.</p> <p>წიგნი განკუთვნილია სამთო-გეოლოგიური დეპარტამენტის ბაკალავრების, მაგისტრანტებისა და დოქტორანტებისათვის. იგი საინტერესო იქნება ამ სფეროში მომუშავე სპეციალისტებისათვის.</p> <p>3. აღსანიშნავია, რომ წარმოდგენილი სახელმძღვანელო ამ საკითხთან დაკავშირებული პირველი ნაშრომია ქართულ ენაზე. სახელმძღვანელოში აღწერილია ელექტრომომარაგების თანამედროვე პრინციპები, მოცემულია ელექტრული ენერგიის განაწილების სქემები. მოყვანილია ენერგოსისტემიდან</p>				

		მისაწოდებელი მაბვის სიდიდის შერჩევის მეთოდები. განხილულია ტრანსფორმატორის სიმძლავრისა და კაბელების კვეთის გაანგარიშებისა და შერჩევის მეთოდები, აგრეთვე ელექტრული დაცვების საკითხები. ჩატარებულია განათების ანგარიში. განხილულია ელექტროუსაფრთხოების საკითხები.	
4.		სახელმძღვანელოში მოცემულია ნავთობაირის კვლევების, ნავთობისა და გაზის საბადოების დამუშავების, ტრანსპორტირებისა და შენახვის, ჭაბურღილის ბურღვის, სარეწაო გეოფიზი-კური უსაფრთხოების საფუძვლები. ჩამოყალიბებულია სითხისა და აირის მოძრაობის აღწერის ძირითადი პრინციპები, გაანალიზებულია მოსალოდნელი უბედური შემთხვევების თავიდან აცილების გზები ნავთობსარეწი მექანიკის ამოცანების თავისებურებათა გათვალისწინებით (კერძოდ, ნავთობსადენების პიდრაგლიკური გაანგარიშების). მოიცავს ცნობებს დი-ნამიკური და მოცულობითი პიდრომანქანების – ტურბობურღვების, ტუმბოების, პიდროამძრავების, დგუშიანი, როტორული, როტორული და დინამიკური კომპრესორების შესახებ.	
5.		სახელმძღვანელოში მოცემულია ცენტრიდანული და ლერძული მანქანების კონსტრუქციული ელემენტები და მუშაობის რეჟიმები და მათი უსაფრთხოების კრინიციატივის პრინციპები, პიდ-როსატრანსპორტო დანადგარების კლასიფიკაცია და მათ მიმართ წაყენებული უსაფრთხოების ტექნიკის მოთხოვნები საკომპრესორო სადგურებში მოწყობილობების განლაგებისათვის; ცნებები პიდროაერომექანიკის და პიდრომექანიზაციის შესახებ; პიდროსატრანსპორტო სისტემების რეჟიმების სტაბილურობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფის მეთოდები, საშუალებები; მაგისტრალური მილსადენების უსაფრთხოები ექსპლუატაცია და ნაგებობების საიმედოობა; სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო წარმოებების საქვაბეების შიგა აირსადენები და აირმანაწილებელი დანადგარები; ადმინისტრაციული, საზოგადოებრივი, საცხოვრებელი შენობებისა და კომუნალურ-საყოფაცხოვრებო ობიექტების აერსადენები და აირმოწყობილობა; მიწისქვეშა გაზსაცავების მშენებლობის კონცეფცია და უსაფრთხოების ექსპლუატაცია; უსაფრთხოების ტექნიკა, საწარმოო სანიტარია და სანდარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები.	

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	დ. ტალახაძე, ხ. გეგია და სხვა	საზანოს პეგმატიტების გამდიდრების ზოგიერთი საკითხები „სამთო ჟურნალი“	1(30)	თბილისი	5

2	ა. აბშილავა, 6. დუღუნიშვილი და სხვა	სააქციო საზოგადოება “მადნეულის” შერეული და დაუანგული სპილენძ-პირიტული მადნების გამდიდრების ტექნოლოგიური მაჩვენებლების გაუმჯობესების მეთოდები	1(30)	თბილისი „სამთო ჟურნალი”	5
3	ა.გიგინეიშვილი, დ. თევზაძე	ნავთობის მაღალტემპერატუ- რული ფრაქციების გამოყენე- ბით სპილენძის მადნის ფლოტაციის პროცესის ინტენსიფიკაცი	1(30)	თბილისი „სამთო ჟურნალი”	2
4	გ. გამცემლიძე, რ. ენაგელი და სხვა	ლოტაციის პროცესის მართვის ხერხი	1(30)	თბილისი „სამთო ჟურნალი”	3
5	გ. გამცემლიძე, რ. ენაგელი და სხვა	სამსხვრევი მოწყობილობა მართვის პრინციპის გათვალისწინებით	1(30)	თბილისი „სამთო ჟურნალი”	4
6	ზ. არაბიძე, ა. აბშილავა, 6. დოლიძე	ტექნიკურ-შაორის საბადოს ნახშირების წვრილმარცვლოვანი შლამების გამოყენების პერსპექტივები	№28	თბილისი „საქართველო ს ნავთობი და გაზი”	4
7	ა.ფრანგიშვილი, ზ.გასიტაშვილი, გ.გოგია, გ.გელენიძე	მყარი მასალების პლაზმის მიღების ხერხი.	ბრძანება №349/012802 2013 №11978/01 განაცხად- ზე გამოგო- ნების პატ- ენტის გა- ცემის შე- სახებ.	თბილისი,2013 წ.	3
8	გ.ზიადაური, 6. თუმანიშვილი	რელსის დასამაგრებელი მოწყობილობა	დადებითი გადაწყვეტილება პატ- ენტის გა- საცემად	თბილისი,2013წ	3

			განაცხად- ზე №AP2011 012427/01		
9	ა.ბეჭანიშვილი და სხვ.	ტექნიკური უსაფრთხოების მოთხოვნები ნავთობის ბაზაში ნავთობპროდუქტების მიღების, გაცემისა და შენახვისას. „სამთო ჟურნალი“	1 (30), 2013	ქ.თბილისი, გა-მომც. ტექნიკური უნივერსიტეტი	6
10	ა.ბეჭანიშვილი და სხვ.	ტექნიკური უსაფრთხოების მოთხოვნები ავტოგასამართი სადგურების ექსპლუატაცი- ისას. „ტრანსპორტი და მანქანათმშენებლობა“	1(26), 2013	ქ.თბილისი, გა-მომც. „ტრანს-პორტი და მანქა- ნათმშენებლო ბა“	10
11	ა.ბეჭანიშვილი და სხვ.	ტექნიკური უსაფრთხოების მოთხოვნები ავტოგასამართი კომპლექსების ექსპლუატა- ციისას. „ტრანსპორტი და მანქანათმშენებლობა“	№2(27), 2013	ქ.თბილისი, გა- მომც „ტრანსპ ორტი და მანქანათ- მშენებლობა“	10
12	ლ.მახარაძე ვ.გელაშვილი	კომპლექსური დონისძიებების დამუშავება მაგისტრალური მილსადენი ჰიდროსატრანს- პორტო სისტემების ექსპლუ- ატაციისა და ეკოლოგიური უსაფრთხოების უზრუნველ- ყოფის მიზნით	საერთაშო რისო სამეცნიერ ო პრაქტიკულ ი კონფერენც იის „ინოვაციუ რი ტექნოლოგ იები და თანამედრო ვე მასალები“ შრომათა კრებული“	ქუთაისი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნი- ვერსიტეტის გა- მომცემლობა	3
		სადაწნეო ჰიდროსატრანსპორ-		თბილისი,	

13	ლ.მახარაძე, ლ.გავაშელი, ს.სტერიაკოვა	გო სისტემების უსაფრთხო ექ- სპლუატაციის მექანო-პნევმა- ტიკური დუმფერების გაანგა- რიშების განზოგადებული აღ- გორითმი	„სამთო ჟურნალი“, №1(30),2013	საგა- მომცემლო სახ-ლი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი “	4
14	ლ.მახარაძე, გ.სილაგაძე, მ.ჯანგიძე, ს.სტერიაკოვა	სადაწეო ჰიდროსატრანსპორტო სისტემების ეკონომიკური ეფექტურობის გაანგარიშების მეთოდიკა მათი ჰიდროგლიკური დარტყმები-საგან სრულად დაცვის უზრუნველყოფის შემთხვევებში	„სამთო ჟურნალი“ №2(31),2013	თბილისი, საგა- მომცემლო სახ-ლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი “	4
15	6. მოლოდინი, რ. მოლოდინი	ვაკუუმ-ამძრავების საკონტაქტო ზედაპირების ოპტიმალური პარა-მეტრების კვლევა და ანალიზი	სტუ-ს შრომები №2(488), 2013 წ.	ქ.თბილისი, სტუ-ს სტამბა	36-38
16	6. მოლოდინი, რ. მოლოდინი	ვაკუუმ-ამძრავი, როგორც ლენტური საკისარი.	№1(30),2013	ქ.თბილისი, გა-მომც. ტექნიკური უნივერსიტეტი სამთო ჟურნალი	73-75
17	6.მოლოდინი, რ.მოლოდინი. თ.კაპანაძე	ლენტური კონვეიერის მაღალი წევის ფაქტორიანი კომპა- ქტური ვაკუუმ - ამძრავი	საერთაშო- რისო სამეც- ნიერო – კრა- ქტიკული კონფერენ- ციის შრო- მები.	ქუთაისი, 2013	491-492
18	ი. გუჯაბიძე, რ. მჟავანაძე, ზ. ლებანიძე	გვირაბების მშენებლობის ტექნოლოგიური სქემების საიმედოობის ანალიზური შეფასება	№ 3 (489).2013	სტუ-ს შრომები	3

19	o. გუჯაბიძე, ზ. ლებანიძე, ა. გოჩოლეიშვილი რ. მუგანაძე	დიდგანივებეთიანი გვირაბების შენებლობა სუსტ ქანებში	№ 1 (487).2013	სტუ-ს შრომები	4
20	რ. ენაგელი, მ.გამცემლიძე, ა.შეყილაძე	ფლოტაციის პროცესის მართვის ხერხი“ სამთო ჟურნალი” №1(30) 2013წ გვ 32- 34	“სამთო ჟურნალი” №1(30) 2013წ გვ 32-34	თბილისი, სტუ	4
21	რ.ენაგელი, მ.გამცემლიძე, მ.თუთბერიძე, გ.ჩარეული.	სამსხვრევი მოწყობილობა მართვის პრინციპის გათვალისწინებით. “სამთო ჟურნალი” №1(30) 2013წ გვ 35- 38	“სამთო ჟურნალი” №1(30) 2013წ გვ 35-38	თბილისი, სტუ	5
<p>1. საზანოს პეგმატიტების ტექნოლოგიური სინჯის მინერალოგიური, ქიმიური და გრანულომეტრიული ანალიზების საფუძველზე დადგენილია ამ ნედლეულიდან კალიუმის მინდვრის შპატის კონცენტრატის მიღების შესაძლებლობა. შემუშავებულია პრინციპული ტექნოლოგიური სქემა, რომელიც მოიცავს პეგმატიტების შერჩევით მსხვრევას და კლასიფიცირებული მასალის ელექტრომაგნიტურ სეპარაციას. მიღებული პროდუქტი აკმაყოფილებს სტანდარტით გათვალისწინებულ ნორმებს ფაიფურის ქაშანურის, სამშენებლო კერამიკის, შედუღების ელექტროდების მლდობი დანაფარის და სხვა წარმოებისათვის საჭირო კაზმის კომპონენტზე.</p> <p>2. ნაშრომში აღნიშნულია, რომ ბოლო წლებში ს/ს „მადნეულის“ დია კარიერის დამუშავების სიღრმის ზრდასთან ერთად სპილენძ-პირიტულ მადნებში საგრძნობლად შემცირდა სპილენძის შემცველობა და იგი ცვალებადობს 0.3 - 0.5% -ის ფარგლებში. უკვე ამან გამოიწვია მამდიდრებელი ფაბრიკის ტექნოლოგიური მაჩვენებლების გაუარესება. ლაბორატორიული კვლევების შედეგებზე დაყრდნობით შემოთავაზებულია კორექტირებული ტექნოლოგიური სქემა, რომელიც ითვალისწინებს ფლოტაციის კონცენტრატების -74 მკმ-მდე (82-85%) დაფქვას, 30 წუთიან აერაციას და მის შემდგომ გამდიდრებას ცალკე ციკლში, რის შედეგადაც ხდება კონცენტრატის ხარისხის გაუმჯობესება 1.5 - 2.5 % - ით. ამასთან გარკვეულად უმჯობესდება ამოკრეფის მაჩვენებელიც.</p> <p>3. ნაშრომში განხილულია მადნეულის სპილენძის მადანის 0.7% შემცველობით. ნაჩვენებია ფლოტაციის პროცესში მინერალის ზედაპირზე რეაგენტების ზემოქმედების შედეგად ელექტრონული პოტენციალის აბსოლუტური სიღრიდის ცვლილება. კვლევის საფუძველზე დადგინდა ნავთობის მაღალტემპერატურული ფრაქციების გამოყენების პერსპექტიულობა მადნეულის სპილენძის მადნის გამდიდრებისათვის.</p>					

4. სტატიაში განხილულია ფლოტაციის პროცესში მონაწილე ის მმართველი და შემაშფოთებელი პარამეტრები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს გამდიდრების მაჩვენებლებზე. განხილულია აგრეთვე დღემდე ყველაზე გავრცელებული მართვის ხერხი, რომელიც ახორციელებს კონტროლირებადი შემაშფოთებელი სიდიდეების, კერძოდ, კვებაში მწარმოებლებურობის და მასში მეტალის შემცველობის, ცვლილებიდან გამომდინარე, რეაგენტების ხარჯის რეგულირებას. პროცესის მართვის ეფექტურობის ასამაღლებლად დამუშავებულია სისტემის ახალი ხერხი, რომელიც ითვალისწინებს კონტროლირებადი შემაშფოთებელი სიდიდეების (პულპის სიმკვრივის, პულპაში თიხოვანი მასალის რაოდენობის, ქაფის მინერალიზაციის ხარისხის) თანაფარდობის ცვლილებიდან გამომდინარე შემკრები და შემზღვეველი რეაგენტების ხარჯის რეგულირებას; მოცემულია აღნიშნული სისტემის სტატიკაში გადაწყვეტა განტოლების სახით; დამუშავებულია ფლოტაციური პროცესის ავტომატური მართვის ფუნქციური სტრუქტურა და აღწერილია მისი მუშაობის პრინციპი.
5. სტატიაში განხილულია მაღნების გამდიდრების მოსამზადებელი, კერძოდ, ძნელსამდიდრებელი მაღნების (რომელთა ნატეხები წარმოდგენილია წვრილი ჩაწინწკლული სასარგებლო კონპონენტებით) დამსხვრევის პროცესი. აღნიშნული პროცესით ხორციელდება სასარგებლო კომპონენტების ფუჭ ქანთან შენაზარდი ნატეხების დაშლა და მინერალების თავისუფალი სახით მიღება, რომლის თავისუფლების ხარისხზეა დამოკიდებული აღნიშნული მაღნებიდან შემდგომი გამდიდრების ტექნოლოგიური პროცესების ეფექტურად წარმართვა. ძნელსამდიდრებელი ისეთი მაღნებისათვის, რომელთა ნატეხებში ჩაწინწკლულია უწერილესი ზომის, კერძოდ, 1-3 მმ-ის ფარგლებში, სასარგებლო კომპონენტი, დამსხვრევის შედეგად მინერალების თავისუფალი სახით მიღებისათვის ჩვენს მიერ დამუშავებული იქნა ორიგინალური სამსხვრევი მოწყობილობა, რომელშიც დამსხვრევა ძირითადად ხორციელდება ნატეხების ჭრისა და ცვეთის პრინციპებით. პირველი მიღწევაა სპირალურად განლაგებულ კბილებიანი დისკოს ბრუნვით, ხოლო მეორე მოწყობილობაში დისკოს ბრუნვით შექმნილი ჰაერის ნაკადით. აღნიშნული მოწყობილობით დამსხვრევა ხორციელდება ძნელადსამდიდრებელი ჟანგეული და კარბონატული მაღნების ნატეხებში მინერალების 1-3 მმ-ის ზომის ფარგლებში ჩაწინწკლულობის პირობებისათვის. დამსხვრევის შედეგად მიღებული ქინა მექანიკური ნარევი, რომელშიც კლასი 0.5 -3 მმ ფრაქციის გამოსავალი შეადგენს 57.2%-ს. აღნიშნული სამსხვრევალასათვის დანაკარგების (მტვერის სახით) შემცირების და მწარმოებლურობის ამაღლების მიზნით დამატებულია ჰაერის გამწოვი მოწყობილობა და შემუშავებულია სამსხვრეველას მართვის პრინციპი.
6. ნაშრომში განხილულია ტყიბულ-შაორის საბადოს ქვანახშირის გამდიდრების შედეგად მიღებული წვრილმარცვლოვანი მასალის (-0.1 მმ) ენერგეტიკული მიზნებისათვის გამოყენების შესაძლებლობა. ცნობილია, რომ მაღალი ნაცრიანობის გამო ($A^c > 50\%$) წვრილმარცვლოვანი მასალის საწვავად გამოყენება მეტად პრობლემატურ საკითხს წარმოადგენს. ნაშრომში მოყვანილია წამყვანი ნახშირმომპოვებელ ქვეყნებში არსებული გამიდიდრების თანამედროვე ტექნოლოგიების ანალიზი და რეკომენდებულია ზეთოვანი გრანულაციის პროცესის

გამოყენება. აგრეთვე ნახშირწყლიანი საწვავის მომზადება, რომელიც შესაძლებელს ხდის აღნიშნული მასალის ენერგეტიკული მიზნებისათვის გამოყენებას

7. გამოგონება განეკუთვნება პლაზმურ ტექნოლოგიებს. შექმნილია ორიგინალური პლაზმური დუმელი, რომლის საშუალებითაც ხდება მყარი ნივთიერებების დაშლა ატომებად და შემდეგ მათი იონიზაცია. პლაზმური დუმელი იკვებება რამდენიმე ქვეყანაში (აშშ, საქართველო, რუსეთი) დაპატენტებული დენის წყაროდან, რომელსაც აქვს მართკუთხა ვოლტამ-პერული მახასიათებელი და იძლევა ფიქსირებული დენების მიღების საშუალებას. ამ წყაროს საშუალებით შესაძლებელია დიდი სიმძლავრის მიღება მხოლოდ ძაბვის ზრდით.
8. გამოგონებაში წარმოდგენილი კონსტრუქცია საშუალებას იძლევა შემცირდეს დარტყმა რელსსა და თვალს შორის და ამით მნიშვნელოვნად გაიზარდოს მათი მუშაობის ხანგამ-ძლეობა.
9. 10. 11. ნაშრომში მოცემულია უსაფრთხოების ნორმები ნავთობპროდუქტების მიღების, გაცემისა და შენახვისას, კერძოდ, ნავთობპროდუქტების რკინიგზის ცისტერნებში ჩასხმა-ჩამოსხმისას, ავტოცისტერნებში გაცემისას, გემების დატვირთვა-განტვირთვისას, ელექტროდანადგარების ექსპლუატაციისას, აგრეთვე უსაფრთხოების მოთხოვნები ავტოგასამართი სადგურების და კომ-პლექსების ტერიტორიის, შენობების, ნაგებობების, ტექნოლოგიური მოწყობილობის მიმართ, ელექტროდანადგარების, კონტეინერული და მოძრავი სადგურების ექსპლუატაციისას, ნავთობ-პროდუქტების, გათხევადებული ნახშირწყალბადიანი აირის და შეკუმშული ბუნებრივი აირის მიღების, შენახვისა და გაცემისას. განხილულია მეხდაცვასთან, სტატიკური ელექტრობისა-გან დაცვასთან და სარემონტო სამუშაოებთან დაკავშირებული საკითხები.
12. სადაწნეო ჰიდროსატრანსპორტო სისტემების ძირითად უარყოფით მხარეს წარმოადგენს ის გარემოება, რომ ექსპლუატაციის თავისებურებიდან გამომდინარე, მათში ხშირად ხდება გარ-დამავალი რეჟიმების და არსტაციონარული პროცესების წარმოშობა. ასეთ შემთხვევებში ადგილი აქვს წნევების მნიშვნელოვან ფარგლებში ცვალებადობას, რაც უარყოფითად აისახება ტექნიკურ-ეკონომიკურ მაჩვენებლებზე, რადგანაც იწვევს იმ მასალის, რომლისგანაც დამზადებულია მიღსადენი, დაღლილობას და შესაბამისად ექსპლუატაციის რესურსის შემცირებას. ზოგჯერ, აღნიშნული პროცესების დროს, წნევის ნაზარდის მნიშვნელობიდან დამოკიდებულებით, ადგილი აქვს სერიოზულ ავარიებს. ნაშრომში განხილულია ავტორების მიერ დამუშავებული კომპლექსური ღონისძიებები, რომელთა რეალიზაცია უზრუნველყოფს განხილული სისტემის მდგრად ექსპლუატაციას და ეკოლოგიურ უსაფრთხოებას.
13. სტატიაში განხილულია სადაწნეო ჰიდროსატრანსპორტო სისტემების უსაფრთხო ექსპლუატაციის მექანო-პნევმატიკური დემპფერებების, რომელთა მუშა ორგანოები წარმოადგენს დრეკად-პლასტიკური მასალისაგან დამზადებულ, სხვადასხვა ფორმის (სფეროსებრი, ტორისებრი, სილფონისებრი, შლანგისებრი) ჰაერით შევსებული, ჰერმეტული დრეკადი ელემენტების ერთობლიობას, გაანგარიშების განზოგადებული ალგორითმი, რომელიც სრულად ით-ვალისწინებს ყველა იმ ელემენტის აარამეტრებს,

რომლებიც განიცდიან მიღსაღენ მაგისტ-რალში წნევის უეცარი გაზრდის პროცესში მის გავლენას, კერძოდ: მიღსაღენი მაგისტრალი; სითხე, რომელიც მასში მოძრაობს; დემპფერის კორპუსი, გადამყვანი მადროსირებელი მიღ-ყელი, რომლის საშუალებითაც დემპფერი უკავშირდება დასაცავ მიღსაღენ მაგისტრალს; კო-პუსში განლაგებული მუშა ელემენტები და მათში განთავსებული პაერი; დრეკად-პლასტიკური მასალა, რომლისგანაც დამზადებულია დემპფერის მუშა ელემენტები.

14. ნაშრომში განხილულია ავტორების მიერ დამუშავებული სადაწნეო პიდროსატრანსპორტო სისტემების ეკონომიური ეფექტურობის გაანგარიშების მეთოდიკა მათი პიდრავლიკური დარტყმებისგან სრულად დაცვის უზრუნველყოფის შემთხვევაში, რომელიც ეფუძნება გამოგონებით მიღებული ეკონომიური ეფექტის გაანგარიშებას მეორე ჯგუფით, რომელ-საც მიეკუთვნება გამოგონები გაუმჯობესებული მახასიათებლებით და გრძელვადიანი გამოყენებით, რადგან დამუშავებული სადაწნეო პიდროსატრანსპორტო სისტემების პიდრავლიკური დარტყმისგან დამცავი საშუალებების და ხერხების სიახლე და სარგებლიანობა დაცულია საავტორო მოწმობებით, ანუ აღიარებულია გამოგონებებად. მეთოდიკაში გათვალისწინებულია აგრეთვე „სახალხო მეურნეობაში ახალი ტექნიკის, გამოგონებების და რაციონალური წინადაღებების გამოყენების ეკონომიური ეფექტურობის გაანგარიშების მეთოდიკის“ ძირითადი დებულებები, რომლებიც დამტკიცებულია საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭოს მცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის, სახელმწიფო საგეგმო კომისიის, მცნიერებათა აკადემიის და მინისტრთა საბჭოს გამოგონებებისა და აღმოჩენების სახელმწიფო კომიტეტის მიერ.
15. ნაშრომში განხილულია ვაკეუმ-ამძრავის ახალი საკონტაქტო ზედაპირის კვლევის შედეგები; დამუშავებულია ვაკეუმის წყაროსთან საკონტაქტო ზედაპირის შემაერთებელი კვანძის გაანგარიშების მეთოდიკა. ელასტოპიდროდინამიკური რეჟიმის ანუ ზომერფელდის რიცხვის გათვალისწინებით, შერჩეულია ამძრავის რგოლურ ჭვრიტები სახუნის პროცესის ლენტურ საკისართან გაიგივების სქემა. საკონტაქტო ზედაპირის ყველა პარამეტრი გამოსახულია ძირითადი ელემენტების ზომების მიხედვით: ვაკეუმის წყაროშემაერთებელი ნახვრეტის დიამეტრით, ვაკეუმ-დოლის დიამეტრით და საკონვეირო ლენტის სიგანით.
16. მუშაობის პროცესები, რომლებიც ადასტურებენ მათი მუშაობის ინდენტურობას. ვაკეუმ-ამძრავის საკონტაქტო ზედაპირის ტექსტურის შესწავლისა და შედეგების ანალიზის შემდეგ, როგორც ლენტური საკისრის გაანგარიშებისას, ამ შემთხვევაშიც ძირითად საანგარიშო პარამეტრად, მივიღეთ ზომერფელდის განზოგადოებული რიცხვი (S_o); ამის შემდგომ სპეციალური გრაფიკის,- «მოსრიალე სახუნის წყვილის შეზეოვის ნაშრომში წარმოდგენილია ელასტოპიდროდინამიკურ რეჟიმში მომუშავე ვაკეუმ-დოლის და ლენტური საკისრის რეჟიმების-ს მიხედვით შეიძლება წინასწარ შეფასდეს სახუნის კოეფიციენტის მნიშვნელობები: პიდროდინამიკური, ზღვრული და მშრალი სახუნის რეჟიმების შემთხვევებში.
17. ნაშრომში წარმოდგენილია ელასტოპიდროდინამიკურ რეჟიმში მომუშავე ვაკეუმ-დოლის გამოყენებით, ლენტური კონვეირის (ერთ დოლიანი, კომპაქტური) ამძრავის უპი-

რატენი პირობები და ტექნიკური მაჩვენებლები, წევის ფაქტორის ზრდის პირობით და ფიზიკური მოდელის შემოთავაზებით.

18. განსაზღვრულია გვირაბების მშენებლობის ტექნოლოგიური სქემების საიმედოობის შეფასების ძირითადი კრიტერიუმები საგამყვანო მოწყობილობების მტკუნების ნაკადის ადგენერის ინტენსიურობის მონაცემების მიხედვით. ცალკე განისილება სარეზერვო სამუშაოების არსებობის შემთხვევა, რომელიც შესაძლებელია შესრულდეს მოცდენის შემთხვევაში. ეს ანალიზი საშუალებას იძლევა გვირაბების გაყვანის ტექნოლოგიური სქემების საიმედოობის დონე შეფასდეს დაპროექტების ეტაპზე.
19. მოცემულია საქართველოს სააგრტომობილო და სარკინიგზო გვირაბების ჩამონათვალი, რომელთა მშენებლობა და რეაბილიტაცია განხორციელდა ბოლო წლებში. მოკლედ აღწერილია ასევე გამოყენებული მეთოდები. დეტალურად არის განხილული " ძველი ავსტრიული", " ახალი ავსტრიული", "ნორვეგიული" და "ადგის: მეთოდები. ნაშრომში აღნიშნულია, რომ დღეისათვის სუსტ ქანებში დიდი განიკვეთის გვირაბების გაყვანისათვის ძირითადად გამოიყენება "ახალი ავსტრიული" და "ნორვეგიული" მეთოდები, რომელიც უზრუნველყოფს გაყვანის სამუშაოების უსაფრთხოდ წარმოებას და მნიშვნელოვნად ამცირებს მშენებლობის ვადებს და დანახარჯებს.
20. სტატიაში მადნეულის მამდიდრებელი ფაბრიკის პირობებისათვის შერჩეულია სპილენძის ფლოტაციის პროცესის ავტომატური მართვის ხერხი, რომელიც ითვალისწინებს პროცესში მიწოდებული რეაგენტების ხარჯის რეგულირებას შემაშფოთებელი ზემოქმედებების ცვალებადობის მიხედვით;
21. სტატიაში აღწერილია მადნის სამსხვრევი მოწყობილობა, რომელიც ემსახურება სინჯის დაქუცმაცებას მისი შემდგომი გამდიდრებისათვის საჭირო ზომამდე, შერჩეულია მისი ავტომატური მართვის ხერხი.

უცხოეთში

პრეზენტაციები

Nº	ავტორი/ავტორები	პრეზენტაციის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ლ.მახარაძე, ლ.გავაშელი, ს.სტერიაკოვა	16 th International Conference on Transport and Setimentation of Solid Particles, 18-20 September 2013	Rostock, Germany	10
	ლ.მახარაძე,	Съема тижнародна науково-		

2	З-ВІЛДАЩІОЛОГІЯ, І.С.ВІДЕРІОДІВІДА	практична конференція Проблеми природокористування, сталого розвитку та техногенної безпеки регіонів 8-11 жовтня 2013	Дніпропетровськ, Україна	6
1.	На зборах відбулося засідання засновників та співзасновників конференції, які обговорили питання структури та тематики конференції, порядок проведення, місце проведення та інші питання. Відбулося засідання координаційної ради, яка обговорила питання структури та тематики конференції, порядок проведення, місце проведення та інші питання.	На зборах відбулося засідання засновників та співзасновників конференції, які обговорили питання структури та тематики конференції, порядок проведення, місце проведення та інші питання. Відбулося засідання координаційної ради, яка обговорила питання структури та тематики конференції, порядок проведення, місце проведення та інші питання.	На зборах відбулося засідання засновників та співзасновників конференції, які обговорили питання структури та тематики конференції, порядок проведення, місце проведення та інші питання. Відбулося засідання координаційної ради, яка обговорила питання структури та тематики конференції, порядок проведення, місце проведення та інші питання.	На зборах відбулося засідання засновників та співзасновників конференції, які обговорили питання структури та тематики конференції, порядок проведення, місце проведення та інші питання. Відбулося засідання координаційної ради, яка обговорила питання структури та тематики конференції, порядок проведення, місце проведення та інші питання.

Історія

Nº	Автор/Автори	Суть дискусії/Задача	Учасники/Координатори	Завдання/Задача	Відповідь
1	З-ВІЛДАЩІОЛОГІЯ	Систематизація та обговорення проблем та тенденцій розвитку науки та технології в галузі аерокосмічної промисловості та машинобудування.	З-ВІЛДАЩІОЛОГІЯ І.С.ВІДЕРІОДІВІДА	З-ВІЛДАЩІОЛОГІЯ І.С.ВІДЕРІОДІВІДА	5

2	გ.ზეიადაური, გ.თუმანიშვილი	თვლისა და რელსის ურთიერთმოქმედი ელემენტების მუშაობის პი- რობები და დაზიანება	ქურნალი ტომი 446- 447, გვ 5-8 “Applid Mechanics and Materials”	XI საერთაშორი- სო კონფერენცი- ის “ტექნიკური სისტემებისა და ტექნოლოგიური პროცესების ხა- რისხის, საიმპ- დოობისა და ხანგამძლეობის ამაღლება”, მასალები. ქ.ეილატი, ისრა- ელი, 12-20 ნოემ- ბერი, 2013 წელი.	4
<p>1. ნაშრომში აქცენტი გაკეთებულია ვიბრაციული ობიექტების კვლევაში სისტემურ მიღ-გომაზე და ვიბრაციების პრაქტიკულ გამოყენებაზე სამთო წარმოებაში. განხილულია ახალი ვიბრაციული სატრანსპორტო-ტექნოლოგიური მანქანები და შესაბამისი ტექნოლოგიური ხაზები.</p> <p>2. სტატია ეძღვნება თვლისა და რელსის ყველაზე დაბალი ხანგამძლეობის ნაწილების თვლის რელსთან შეხების გვერდითი ზედაპირებისა და თვლის რელსზე გადაგორების ცვე-თამაშებების კვლევას. კვლევის შედეგად შემუშავებული და გამოცდილია ახალი კონსტრუქცია (რომელიც დაცულია საავტორო მოწმობით), რომელიც ამცირებს დარტყმების ინტენსივობას და ადიდებს თვლისა და რელსის ხანგამძლეობას. აღნიშნული კონსტრუქციის გამოყენებას დიდი ეფექტი ექნება საშახტო საელმავლო წევაში.</p>					

სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	პროფ. დ. პატარაია	"ბრტყელი წამახვილებული სხეულების მოდელირება და გაანგარიშება მყარი დევორმირებადი სხეულების დისკრეტული წარმოდგენის საფუძველზე".	მექანიკოსთა კავშირის მე-4 კონფერენცია, 2013 წ ოსუ

მოხსენების შინაარსი გადმოცემულია ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტის შრომებში – ON THE CALCULATION OF FLAT TAPERED FIGURES ON THE BASIS OF REPRESENTATION OF SOLID ELASTIC BODIES BY DISCRETE BAR STRUCTURES.

უცხოეთში

Nº	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	3.ზვიადაური 6.თუმანიშვილი	ფხვიერი მასალის ვიბრაციული გადაადგილება მუშა ორგანოს კომბინაციური რხევის დროს	აზიის კონფერენცია მასალებსა და მანქანათმშენებლობაში. ქუხანი, ჩინეთი, 2013 წ.
2	3.ზვიადაური	სისტემური მიღეომა მექანიკური რხევითი სისტემების კვლევაში	აზიის კონფერენცია მასალებსა და მანქანათმშენებლობაში. ქუხანი, ჩინეთი, 2013
3	3.ზვიადაური, გ.თუმანიშვილი	თვლისა და რელსის ურთიერთმო- ქმედი ელემენტების მუშაობის პი- რობები და დაზიანება.	XI საერთაშორისო კონფერენციის “ტექნიკური სისტემებისა და ტექნოლოგიური პროცესების ხარის- ხის, საიმედოობისა და ხანგამდლეობის ამაღლება”, ქვილატი, ისრაელი, 12-20 ნოემ- ბერი, 2013 წელი.
1. განხილულია ვიბრაციულ მანქანებში სივრცითი რხევების აღმოჩენის შესაძლებლობა და პირობები და დინამიკური მოდელირების საშუალებით გამოკვლეულია სატრან- სპორტო მასალის მოძრაობის ხასიათზე მუშა ორგანოს სივრცითი რხევების გავლენა. ნაჩვენებია, რომ ზოგიერთი სივრცითი რხევის კომბინაცია ძირითად მუშა რხევასთან ზრდის მასალის გადაადგილების სიჩქარესა და ინტენსივობას, რაც გახდა აღნიშნული მანქანის კონსტრუქციული მოდერნიზაციის საფუძველი.		2. მოხსენებაში აქცენტი გაკეთებული იყო ვიბრაციული ობიექტების კვლევაში სისტემურ მიღეომაზე და ვიბრაციების პრაქტიკულ გამოყენებაზე სამთო წარმოებაში. განხილული იყო ახალი ვიბრაციული სატრანსპორტო- ტექნოლოგიური მანქანები და შესაბამისი ტექნოლოგიური ხაზები.	

3. მოხსენება ეძღვნება თვლისა და რელსის ყველაზე დაბალი ხანგამძლეობის ნაწილების-თვლის რელსთან შეხების გვერდითი ზედაპირებისა და თვლის რელსზე გადაგორების ცვე-თამედეგობის კვლევას. კვლევის შედეგად შემუშავებული და გამოცდილია ახალი კონსტრუქცია (რომელიც დაცულია საავტორო მოწმობით), რომელიც ამცირებს დარტყმების ინტენსი-ვობას და ადიდებს თვლისა და რელსის ხანგამძლეობას. აღნიშნული კონსტრუქციის გამოყენებას დიდი ეფექტი ექნება საშახტო საელმავლო წევაში.

გამოყენებითი გეოლოგიის დაპარტამენტი

დეპარტამენტის ხელმძღვანელი – სრული პროფესორი ნოდარ ფოფორაძე.

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

- 10 სრული პროფესორი,
- 18 ასოცირებული პროფესორი,
- 2 ასისტენტ-პროფესორი.

საგრანტო დაფინანსებით დამუშავებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	“Early Pleistocene Environmental Changes in Southern Caucasus”. Reconstruction of Climate and vegetation at the Time of Early Human Expansion into Eurasia.	Volkswagen Stiftung	Angela Bruch	ქ. ყვავაძე, ი. შატილოვა, ი. კოკოლაშვილი, მ. ბუხსიანიძე, ი. მარტოვლიშვილი

პროექტის შედეგად დაზუსტდა საქართველოს ქვედაპლეისტოცენური ნალექების სტრატიგრაფია, აღდგენილი იქნა ამ დროის მცენარეული საფარი და კლიმატის დინამიკა.

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
2	“From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary” (2013-2017)	UNESCO	Valentina Yanko Hombach	Valentina Hombach, Nikolai Panin, Mehmet Celal Ozdogan, Tamara Yanina, Zura Djavakhishvili, Avtandil Okrostsvaridze at all.

პროექტი ეძღვნება ხმელთაშუა ზღვის, შავი და კასპიის ზღვის ეკოლოგიურ ცვალებადობასა და ადამიანის მიგრაციას მეოთხეულ პერიოდში. ეკოლოგიურ ცვლილებებს ეთმობა უდიდესი ყურადღება ამ პროექტში. მონაწილეობას დებულობს 15 ქვეყანა. 2013 წლის 12-19 ოქტომბერს, ქ. თბილისში იდიას უნივერსიტეტში შედგა კონფერენცია, რომელიც მიეძღვნა ამ პროექტის დაწყებას. საქართველო ამ პროექტის წამყვანი ქვეყანაა. 5 წლის მანძილზე შესწავლილი იქნება ხმელთაშუა ზღვის, შავი და კასპიის ზღვების აკატორია.

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
3	გამოყენებითი გეოლოგიის დეპარტამენტის სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორია- მუზეუმის ინფორმაციული ბანკის და ახალი კოლექციების (მოსაპირკეთებელი და სანახელავო ქვების) შექმნა	სტუ (შიდა გრანტი)	დავით ბლუაშვილი (გეოლოგია- მინერალოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი)	ოლდა სესკურია (მენეჯერი) ვაჟა გელეიშვილი (მთ. მეცნ. თანამშრ.) ვერა აბზიანიძე (ინჟინერი) სულხან გველესიანი (უფრ. მეცნ. თანამშრ.) ნათია ინანაშვილი (მეცნ. თანამშრ.)
პროექტის ძირითადი მიზანია გამოყენებითი გეოლოგიის დეპარტამენტის სასწავლო სამეცნიერო ლაბორატორია-მუზეუმის ვიტრინების განახლება და კოლექციის შევსება, მუზეუმის კოლექციის ელექტრონული მონაცემთა ბაზის შექმნა და მისი განთავსება მუზეუმის საიტზე, მუზეუმის შესახებ ბუკლებების და კატალოგების მომზადება და დაბეჭდვა.				

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
4	თელავის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მდებარე სოფლების - ართანას, ჯუდაანის, ფშაველის, იყალთოს, შალაურის, ბუზეგის და ვანთას სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების არსებული სისტემების რეაბილიტაციის და წყალმომარაგების შესაძლო	შპს „LMC“	გ. მარდაშვა	ქ. ზეიადაძე, გ. სისაური

	პლტერნატიული ვარიანტები			
	საგელე რეკოგნოსცირების განმავლობაში მოვინახულეთ თელავის მუნიციპალიტეტის დასახელებული სოფლების სასმელი წყალმომარაგების სადღეისოდ არსებული სისტემები, შევიმუშავეთ რეკომენდაციები მათი რეაბილიტაციისთვის საჭირო ღონისძიებების შესახებ, დავსახეთ კონკრეტულად სოფლების ბუშების და ვანთას სასმელი წყალმომარაგების არსებულთან შედარებით უფრო რაციონალური წყალმომარაგების ვარიანტები.			

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
5	ხაშურის რაიონის სოფლების მიწობის და პატარა ფლევის სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება	შპს „სენსორი“	გ. მარდაშვა	უ. ზეიადაძე, გ. სისაური
	ხაშურის მუნიციპალიტეტში შემავალი სოფლები მიწობი და პატარა ფლევი წყალმომარაგების დეფიციტის პირობებში ცხოვრობს. მეორე მხრივ, არსებობს წყალმომარაგების ჯერჯერობით გამოუყენებელი წყაროები, რომელთა ათვისებას შეუძლია გადაჭრას დღესდღეობით აქ არსებული დეფიციტი. ჩვენს მიერ შედგენილ საპროგნოზო პიდროველოგიურ დასკვნაში კონკრეტულად არის მითითებული აღნიშნული წყაროების გამოყენების პრაქტიკულ შესაძლებლობაზე და მათი ათვისების ტექნიკურ პირობებზე.			

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
6	დუშეთის მუნიციპალიტეტის სოფლების – ანანურის, ოძისის, მჭადიჯვრის, საშაბუროს, ბაგას, ძველი საკრამეულოს, პირმისაანთ- გარსიმაანთკარის სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება	შპს „LMC“	გ. მარდაშვა	უ. ზეიადაძე, გ. სისაური
	პროექტის მონაწილენი ველზე ეცნობოდნენ ბაზალეთის ტბის შემოგარენში და მოშორებით მდებარე სოფლების სასმელი წყალმომარაგების დღევანდელ მდგომარეობას და სქემებს. მათ მიერ სათანადო ანალიზის შედეგად შემუშავებული რეკომენდაციების განხორციელებით აღნიშნული სოფლების წყალმომარაგების პრობლემა წარმატებით გადაწყდება.			

№	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი	პროექტის	პროექტის
---	---------------------	----------------	----------	----------

		ორგანიზაცია	ხელმძღვანელი	შემსრულებლები
7	მდ. თვალთხევის (საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი) წყალშემკრები აუზის ფარგლებში სეისმური ძიების ჩატარების პირობები	შპს „კანარგო“		უ. ზვიადაძე, გ. მარდაშვილ
როგორც ცნობილია, ქ. საგარეჯოს წყალმომარაგება ძირითადად მდ. თვალთხევის ფილტრატების კაპტაჟის გზით ხორციელდება. წყალმდების ტერიტორია საკმაოდ ფართოა და მდინარის ორივე ნაპირს მოიცავს. გარდა ამისა, მდინარის მარცხენა სანაპიროზე, არცთუ დიდ მანძილზე, მარიამჯვარის ადგენოლის ტერიტორია მდებარეობს. პროექტის შემსრულებელთა მიერ შემუშავებულ იქნა კონკრეტული ღონისძიებები, რომლებიც მკაფეობად ზღუდავს სეისმურ პროფილირებას წყალამდების ფარგლებში და მასთან უშუალოდ აღმოსავლეთიდან მიმდებარე ტერიტორიაზე.				
8	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
UNDP project: “Immediate Response to 2012 Disasters in Georgia”		UNDP		უ. ზვიადაძე, გ. მარდაშვილ
2012 წლის სტიქიურმა მოვლენებმა (ღვარცოფი, წყალდიდობა) მნიშვნელოვნად დააზარალა საქართველოს მოსახლეობა. განსაკუთრებით დიდი ზიანი მიადგა კახეთის რეგიონს და კონკრეტულად რეგიონის ცენტრს – ქ. თელავს. ღვარცოფული მდინარე თელავის ხევი უშუალოდ ქალაქის დასახლებული ნაწილის ტერიტორიაზე ჩამოედინება და მიუხედავად იმისა, რომ კალაპოტი ბეტონის ხელოვნურ კედლებში არის მოქცეული, წყალმოვარდნის დროს ქალაქის მეურნეობა პრაქტიკულად პარალიზებულია. პროექტის მონაწილეებმა 10 დღის განმავლობაში დეტალურად შეისწავლეს მდ. თელავის ხევის ხეობა, აღწერეს იქ მიმდინარე საინჟინრო-გეოდინამიკური პროცესები, გაეცნენ ხერხეულიძის არსებულ სელდამჭერ კონსტრუქციებს და ყოველივე ამის საფუძველზე დამკვეთ თრგანიზაციას წარუდგინეს დასაბუთებული მოსაზრებები დამატებითი ღონისძიებების შესახებ, რომელთა განხორციელებამ უნდა უზრუნველყოს ქალაქის უსაფრთხოება ნებისმიერი სიმძლავრის ღვარცოფის გავლის შემთხვევაში.				
Nº	პროექტის დასახელება	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები

9	<p>მუხრანის არტეზიული აუზის ფარგლებში არსებული საექსპლუატაციო ჭაბურღილების პიდროვინამიკური რეჟიმის შესწავლა საექსპლუატაციო მარაგების შეფასების მიზნით</p>	შპს „GWP“	გ. მარდაშვილი	<p>ა. აბშილავა, ჯ. გაბეჩავა, ხ. ავალიანი, ა. ქემოკლიძე, ბ. გურამიშვილი</p>
<p>ჩვენი დედაქალაქის წყალმომარაგების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი წყარო მუხრანის არტეზიული აუზის მიწისქვეშა წყლებია. იმის მიუხედავად, რომ საბადოს ექსპლუატაცია თითქმის სამი ათეული წელია რაც მიმდინარეობს, საექსპლუატაციო მარაგები დღემდის ნაანგარიშევი და დამტკიცებული არ არის. ხელ შეკრულების პირობებით განსაზღვრულია, რომ პროექტის მონაწილეებს ევალებათ მომავალი წლის შემოდგომაზე მარაგების სახელმწიფო კომისიას წარუდგინონ დასამტკიცებლად მუხრანის არტეზიული აუზის წევიანი მიწისქვეშა წყლების საექსპლუატაციო მარაგები. პროექტი განხორციელების სტადიაშია და სამუშაოები გეგმაზომიერად ტარდება წინასწარ შედგენილი და დამკვეთრგანიზაციასთან (GWP) შეთანხმებული კალენდარული გეგმის მიხედვით.</p>				

სხვა მიმდინარე სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები:

№	პროექტის დასახელება	დამკვეთი ორგანიზაცია	პროექტის შემსრულებლები
10	ბაკურიანის წყაროების საექსპლუატაციო მარაგების შეფასება (2013-2014 წწ.)	“IDS – ბორჯომი საქართველო”	<p>ი. ლომინაძე, სამეცნიერო კვლევითი ფირმა “გამა კონსალტინგთან” ერთად</p>

სამუშაო „ბორჯომის რაიონში ბაკურიანის წყაროების მტკნარი მიწისქვეშა წყლების შესწავლაზე და საექსპლუატაციო მარაგების შეფასებაზე 2014 წლის 1 აპრილის მდგრმარეობით“ არსებული წყაროების მიწისქვეშა წყლების მარაგების შეფასებისა და შემდგომში მისი ექსპლუატაციის მიზნით მიმდინარეობს. სამუშაო სრულდება ერთობლივად, შპს „აიდიეს ბორჯომი ბევერიჯიზ კომპანიის“, საქართველოს ფილიალის საქვეუწყებო ფირმა სს „ბორჯომმინწყლების“ და შპს „გამა კონსალტინგის“ მიერ. აღნიშნული პროექტის მიხედვით, სასარგებლო წიაღისეულის მარაგების სახელმწიფო უწყებათაშორის კომისიას (მსპ) წარედგინება წყაროთა საექსპლუატაციო მარაგები, 25 წლის ვადით $C_1 + C_2$ კატეგორიით გათვლილი მარაგების ოდენობით.

პუბლიკაციები:

საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერ- დების რაოდგ- ნობა
1	И.И. Шатилова, И.М. Коколашвили	Палинологическая характеристика сарматских отложений Восточной Грузии	თბილისი, გამომცემლობა “უნივერსალი” 2013	110 გვ.
2	ბ. ზაუბაშვილი ბ. მხეიძე	“საქართველოს პიდროგოლოგიური რუკა” მასშტაბი: 1:1 000 000, “საქართველოს მინერალური წყლების რუკა” მასშტაბი: 1:1 000 000, საქართველოს ეროვნული ატლასი	თბილისი, გამომცემლობა სს “კარტოგრაფია”	6 გვ.
3	უ. ზეიადაძე, ბ. ზაუბაშვილი, დ. როგავა, ბ. ლაპიაშვილი, ო. ჯიქია	“თბილისის საინჟინრო გეოლოგია” (ბ. ჯაფარიძე, თარგმანი რუსულიდან)	თბილისი, ელ. ვერსია, სტუ-ს ბიბლიოთეკა CD №667	130 გვ.

დასახელებულ მონოგრაფიებში განხილული საკითხები ქვემოთ თანამიმდევრობით არის მოცემული.

1. მონოგრაფიაში – "Палинологическая характеристика сарматских отложений Восточной Грузии" წარმოდგენილია აღმოსავლეთ საქართველოს სარმატული ნალექები, რომლებიც პალინოლოგიური მეთოდით ჩვენს მიერ პირველად იყო შესწავლილი. სპორებისა და მტვრის მარცვლების კომპლექსები ინტერპრეტირებულია ლანდშაფტურ-ფიტოცენოლოგიური მეთოდით, რამაც საშუალება მოგვცა აღგვედგინა აღმოსავლეთ საქართველოს მცენარეული საფარის ისტორია და დაგვედგინა განვითარების 5 ეტაპი. ეტაპების გამოყოფის საფუძველი იყო ცალკეული მცენარეების ეკოლოგიურ-კლიმატური ჯგუფების არეალების მერყეობა. ფლორისტული ეტაპების შეპირის-პირებამ ფორამინიფერების განვითარების სტადიებთან გამოავლინა გარკვეული მსგავსება ხმელეთისა და ზღვის ბიოცენოზების დინამიკაში, რაც უპირველეს ყოვლისა, უკავშირდებოდა საარსებო გარემოს ცვლილებებს. აღმოსავლეთში დაიწყო ქსეროფიტიზაციის პროცესი, რომლის პირველი ნიშნები გამოჩნდა ჯერ კიდევ ადრესარმატულში. მშრალი ჰავის გაძლიერების მომდევნო ტალღას ადგილი ჰქონდა შუასარმატულში, მაგრამ ამ მოვლენამ გაცილებით მკვეთრი ხასიათი მიიღო შუა და

ზედასარმატულის საზღვარზე. მთლიანობაში ეს პროცესი იყო დაკავშირებული ჰავის არიდიზაციის საერთო პროცესთან;

2. საქართველოს ეროვნული ატლასი სამეცნიერო-საცნობარო ხასიათის კომპლექსურ გეოგრაფიულ და კარტოგრაფიულ ნაშრომს წარმოადგენს. მასში განთავსებული თემატური რუკები შედგენილია ცნობილი ქართველი მეცნიერების მიერ და საფუძვლად უდევს შესაბამისი დარგების თანამედროვე მეცნიერული მიღწევები. ატლასში 135 სხვადასხვა თემატური რუკა არის მოთავსებული, მათ შორის დასახელებული რუკები. საქართველოს პიდროგეოლოგიურ რუკაზე სტრუქტურულ-პიდროგეოლოგიური დარაიონების თანახმად, მოცემულია ძირითადი პიდროგეოლოგიური ოლქები მოკლე დახასიათების ფონზე, ხოლო საქართველოს მინერალური წყლების რუკაზე დატანილია ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიაზე აღმოჩენილი და შესწავლილი მინერალური წყლების საბადოები. რუკას თან ერთვის ტექსტური ნაწილი, რომელიც მოიცავს საქართველოს მინერალური წყლების მოკლე დახასიათებას ტერიტორიული გავრცელების და ქიმიური შედგენილობის მიხედვით;
3. რუსულიდან ითარგმნა პროფ. გ. ჯაფარიძის მონოგრაფია “თბილისის საინჟინრო გეოლოგია” (ნაშრომის რეცენზენტები: გ. ჭოხონევიძე, დ. ჩხეიძე. გამომცემლობა “საბჭოთა საქართველო”, თბილისი, 1984 წელი). მონოგრაფიაში განზოგადოებულია ქ. თბილისის ტერიტორიაზე 1934-დან 1975 წლამდე შესრულებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევების შედეგები, განხილულია ნაგებობათა მშენებლობის და მათი ექსპლუატაციის დროს აღმოცენებული საინჟინრო-გეოლოგიური პროცესები. განსაკუთრებული ყურადღება აქვს დათმობილი 100 მეტრზე მეტ სიღრმეში გრუნტების გავრცელებას და მათ საინჟინრო-გეოლოგიურ შეფასებას, როგორც მიწისზედა, ისე მიწისქვეშა მშენებლობისათვის.

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	6. ქაჯაია	წიაღისეულის საბადოების წარმოშობის და სივრცეში განაწილების კანონზომიერებები	თბილისი, საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი”, დასტამბ. შპს “პრინტ ჯორჯია”	A-4 112 გვ.
2	6. ქაჯაია, 6. აბაკელია, 6. ჯაფარიძე	სტრუქტურული გეოლოგია და გეოლოგიური კარტირება	თბილისი, საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	A-4 129 გვ.

3	თ. ლომინაძე, ი. წერეთელი	საქართველოს გეოლოგია	სტუ, ელ-ვერსია CD-1337	152 გვ.
4	გ. ლომსაძე, გ. ტაბატაძე, გ. ლობჟანიძე	სამთო საწარმოთა მენეჯმენტი	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	235 გვ.
5	უ. ზვიადაძე	ჰიდროგეოლოგიური კვლევების მეთოდიკა	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	127 გვ.
6	უ. ზვიადაძე, გ. მარდაშვილი	მიწისქვეშა წყლების დინამიკა	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	189 გვ.
7	დ. როგავა	ჰიდროგეოლოგიისა და საინჟინრო გეოლოგიის საფუძვლები	თბილისი, საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	84 გვ.
8	გ. ლაპიაშვილი	გრუნტმცოდნეობა – საინჟინრო ჰიდროლოგია	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	228 გვ.
9	გ. ლაპიაშვილი	ფერდობის მდგრადობის საანგარიშო მეთოდები	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	59 გვ.

სახელმძღვანელოებში განხილული ძირითადი საკითხები მოკლე ანოტაციების სახით
თანამიმდევრობით არის მოცემული.

1. სახელმძღვანელოში – “წიაღისეულის საბადოების წარმოშობის და სივრცეში განაწილების კანონზომიერებები” – დეტალურად არის აღწერილი საბადოების შველა გენეტური ტიპის წარმოშობის, მაღნების მინერალური შედგენილობის და სივრცობრივი განლაგების განმპირობებელი სტრუქტურულ-გეოქიმიური პროცესები ეტალონური საბადოების მაგალითებით;
2. სახელმძღვანელოში – “სტრუქტურული გეოლოგია და გეოლოგიური კარტირება” – განხილულია დედამიწის მყარი ქერქის ზედა ნაწილის აგებულების და მისი გამომწვევი მიზეზების აღწერა, გეოლოგიური რუკების რაობა, გეოლოგიური აგეგმვის წარმოების წესების და მეთოდების დახასიათება;
3. სახელმძღვანელოში – “საქართველოს გეოლოგია” – დახასიათებულია საქართველოს ტერიტორიის გეოლოგიური აგებულება ტექტონიკური დარაიონების თანამედროვე სქემით დადგენილი სტრუქტურულ-მორფოლოგიური ერთეულების მიხედვით. განხილულია ტექტონიკური დარაიონების, სტრატიგრაფიის, მაგმატიზმის, გეოლოგიური განვითარების და წიაღისეულის სივრცეში განაწილების საკითხები. სახელმძღვანელო

განკუთვნილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბაგალავრიატის სწავლების სტუდენტებისთვის და აგრეთვე, დახმარებას გაუწევს მაგისტრატურის მსმენელებს;

4. სახელმძღვანელოში – “სამთო საწარმოთა მენეჯმენტი” – განხილულია ახალ ეკონომიკურ პირობებში სამთო საწარმოთა მენეჯმენტის არსი, მათი მართვის თანამედროვე პრინციპები, მეთოდები და ორგანიზაციული სტრუქტურის ჩამოყალიბების თავისებურებანი საბაზრო ურთიერთობათა პირობებში; გაანალიზებულია ფაქტორები, რომელებიც მოქმედებენ საწარმოს სამეურნეო საქმიანობაზე და მართვის ოპტიმალური სტრუქტურის ჩამოყალიბებაზე; გადმოცემულია საწარმოო მენეჯმენტის მეთოდური საფუძვლები და მისი პრაქტიკული გამოყენების რეკომენდაციები. სახელმძღვანელო განკუთვნილია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებათა სამთო-გეოლოგიური და მონაცესავე სპეციალობის სტუდენტებისათვის, დარგში მომუშავე სპეციალისტებისა და სხვა დაინტერესებული მკითხველისათვის;
5. სახელმძღვანელოში – “ჰიდროგეოლოგიური კვლევების მეთოდიკა” – დეტალურად არის განხილული ის მთავარი ხერხები და მეთოდები, რომელთა საშუალებითაც მიწისქვეშა წყლების საბადოების რაოდენობრივი და სარისხობრივი მაჩვენებლების შეფასება ხდება, რაც აუცილებელი წინაპირობაა საბადოს მარაგების შესაფასებლად და შემდგომში ექსპლუატაციაში გადასაცემად;
6. ნაშრომში – “მიწისქვეშა წყლების დინამიკა” – განხილულია ჰიდროგეოლოგიის ერთეული მნიშვნელოვანი განხრის – მიწისქვეშა წყლების დინამიკის თეორიული საფუძვლები, სხვადასხვა დანიშნულების ჰიდროდინამიკური გათვლების მათემატიკური ხერხები და მეთოდები, საკუთარი გამოცდილების მიხედვით, ჰიდროგეოლოგიური საანგარიშო პარამეტრების განსაზღვრის პრაქტიკული მაგალითები;
7. “ჰიდროგეოლოგიისა და საინჟინრო გეოლოგიის საფუძვლები” სამთო-გეოლოგიური ფაკულტეტის სტუდენტებისათვის და ამ დარგში მომუშავე სპეციალისტებისათვის გამოიცა. სახელმძღვანელოში განხილულია ის ძირითადი საკითხები, რომლებიც ასახავს მიწისქვეშა წყლების ფორმირებისა და გავრცელების, აგრეთვე გეოლოგიური გარემოს საინჟინრო-გეოლოგიურ თავისებურებებს. აღწერილია ქანების ფიზიკურ-მექანიკური თვისებები, თანამედროვე გეოლოგიური პროცესები და მოვლენები, საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის ამოცანები და სახეობანი;
8. სახელმძღვანელო “გრუნტცოდნება – საინჟინრო პეტროლოგია” განკუთვნილია საინჟინრო გეოლოგიის სპეციალობის სტუდენტებისა და სპეციალისტთა იმ წრისთვის, რომლებიც შეისწავლიან ქანების სხვადასხვა დანიშნულების ნაგებობების მშენებლობის საკითხებს. სახელმძღვანელო ეხება საინჟინრო-გეოლოგიურ კლასიფიკაციაში მიღებული სხვადასხვა ჯგუფის ქანების გრანულომეტრიული და ნივთიერი შედგენილობის, ფიზიკურ-მექანიკური და წყლოვანი თვისებების შესწავლას, საანგარიშო მაჩვენებლების მათემატიკურ-სტატიკურ დამუშავებას, სხვადასხვა ჯგუფის ქანებზე შენობა-ნაგებობების დაპროექტების თავისებურებებს;
9. სახელმძღვანელოში – “ფერდობის მდგრადობის საანგარიშო მეთოდები” – განხილულია ფერდობების მდგრადობის პირობები მეწყრული სხეულის ფიქსირებული და არაფიქსირებული ცოცვის ზედაპირიანი ნაირსახეობებისათვის. წყალსაცავის

სანაპიროს გადამუშავების სქემა, ფერდობების მდგრადობის რაოდენობრივი შეფასება საანგარიშო მაგალითებით, რაც წარმოადგენს ტერიტორიების საერთო საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების შეფასების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მაჩვენებელს.

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერ- დების რაოდე- ნობა
1	ლ. მახარაძე, რ. სტურუა, დ. როგავა, ო. გუჯაბიძე	“სამთო ჟურნალი” №1 (30)	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	128
1998 წლის დასაწყისში ახლად შექმნილმა “სამთო ჟურნალის” სარედაქციო კოლეგიამ (მთავარი რედაქტორი პროფესორი ბორის დემეტრაძე) სამთოელთა დიდი ჯგუფის შემოქმედებითი საქმიანობით უზრუნველყო ჟურნალის დაფუძნება. პირველ ნომერში აისახა აკადემიური არჩილ ძიმიგურის ხსოვნისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო-ტექნიკური კონფერენციის მასალები (1998 წლის 21-22 მაისი). მას შემდეგ ჟურნალი სისტემატიკურად აწვდის მკითხველს როგორც ჩვენი, ისე საზღვარგარეთის ქვეყნების სამთო მრეწველობის პრობლემებზე სამეცნიერო, საინჟინრო, ინფორმაციული, ანალიზური ხასიათის ფართო პუბლიკაციებს. 2013 წელს შესრულდა “სამთო ჟურნალის” გამოცემის 15 წელი. მის 30-ე ნომერში (მთავარი რედაქტორი პროფესორი ლევან მახარაძე, გამომცემელი პროფესორი რევაზ სტურუა), 10 რუბრიკაში მოთავსებულია 37 სტატია. ამჟამად რედკოლეგია ამზადებს 2013 წლის მე-2 (31) ნომერს. სხვა მასალებთან ერთად, დაიბეჭდება მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა სტატიებიც.				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერ- დების რაოდე- ნობა
1	M. Shariqadze, M. Kakabadze, I. Kakabadze	Stratigraphical Correlation of the Barremian-Aptian Sedimentary Sequences of the Okriba-Khreiti and Dzirula Tectonic Subzones (Georgia)	v.7, №2, 2013	Georgian national academy of sciences “Bulletin”	11 გვ.
2	გ. შარიქაძე, ო. თავდუმაძე, გ. ნახტმანი,	გეოლოგიური ექსპრესიის გზამკვლევი (ქართულ და ინგლისურ ენებზე)	-	თბილისი 2013	54 გვ.

	b. სურამელაშვილი, რ. პაატაშვილი	AAPG Europe-რეგიონალური კონფ. „პარატეონის ნავთობის სისტემები: ევროპიდან აზიისკენ მიმავალი გზების ძიება“			
3	L. Maisuradze, I. Shatilova, M. Vekua, K. Koiava, I. Kokolashvili, L. Ruchadze	The results of micropaleontological analysis of the Late Meotian - Early Pontian deposits of the Black Sea region. “Proceedings” Georgian National Museum	№5	თბილისი 2013	8 გვ.
4	ო. სესკურია, ბ. გაჩეჩილაძე	“გრანატის თვლების გამოყენება ანტიკური ხანის საქართველოში” იბერია-კოლხეთი (საქართველოს ეროვნული მუზეუმის არქეოლოგიური ცენტრის სამეცნიერო სერიული ჟურნალი)	№9	თბილისი, საქართველოს ეროვნული მუზეუმი	10 გვ.
5	ი. შექრილაძე, გ. ფოფორაძე, უ. ზვიადაძე	“საქართველოს თიხაფიქლები: შეილგაზის მოპოვების კონტექსტი” მოამბე	ტომი 7, №1	თბილისი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	9 გვ.
6	გ. ფოფორაძე, ო. სესკურია	“მამის მანიანი კელის გრანატები” მიღებულია “სამთო ჟურნალში” გამოსაქვეყნებლად	№1 (31)	თბილისი	7 გვ.
7	ი. ახვლედიანი	“კავკასიის შუა იურული ასაკის განამარხებული მერქნები” საქართველოს ეროვნული მუზეუმის მაცნე, საბუნებისმეტყველო და პრეისტორიული სექცია, (მიღებულია დასაბეჭდად)	№5	თბილისი, საქართველოს ეროვნული მუზეუმი	13 გვ.
8	ი. ახვლედიანი	“ნამარხ ძუძუმწოვართა ძვლების მინერალოგიური კვლევა”	№5	თბილისი, საქართველოს ეროვნული	8 გვ.

		საქართველოს ეროვნული მუზეუმის მაცნე, საბუნებისმეტყველო და პრეისტორიული სექცია (მიღებულია დასაბუჭიდად)		მუზეუმი	
9	o. ახვლედიანი, გ. დგებუაძე, გ. დემურიშვილი	“შეშხედური ქვისაგან დამზადებული ჭურჭლის კოლექციის ატრიბუტისათვის” საქართველოს ეროვნული მუზეუმის მოამბე	ტომი 4	თბილისი, საქართველოს ეროვნული მუზეუმი	
10	გ. ტაბატაძე, გ. ხუნდაძე, გ. ცერცვაძე	“ორგანიზაციული ცვლადები საინოვაციო მენეჯმენტში” ქურნალი „სოციალური ეკონომიკა“,	№2(26), 2013 წ.	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	5 გვ.
11	დ. აბზიანიძე, გ. ტაბატაძე, გ. ხუნდაძე, თ. მესხიშვილი	“მათემატიკის მოდელირების მეთოდების გამოყენება გარემოს დაცვის ამოცანების გადასაწყვეტად” ქურნალი „ბიზნეს- ინჟინერინგი“,	№2, 2013 წ.	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	5 გვ.
12	გ. ტაბატაძე, თ. ომიაშვილი, გ. მაჭავარიანი, გ. ლობჟანიძე, გ. ხითარიშვილი	“ხარჯებისა და დანახარჯების შესახებ” ქურნალი „ბიზნეს- ინჟინერინგი“,	№3, 2013 წ.	თბილისი. გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	5 გვ.
13	გ. ლობჟანიძე	“ნავთობის მსოფლიო ბაზრის თანამედროვე მდგრამარჯობა და განვითარების ტენდენციები” ქურნალი „სამთო ქურნალი“	№2, 2013 წ.	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	8 გვ.
14	გ. ლობჟანიძე	“OPEC-ის ზეგავლენა ნავთობის მსოფლიო ბაზრის ტენდენციებზე და ნავთობის მომპოვებელი ქვეყნების სტრატეგიები”	№2, 2013 წ.	თბილისი გამომცემლობა “პოლიგრაფი”	8 გვ.

		ქურნალი „საქართველოს ნავთობი და გაზი“,			
15	გ. ლობჟანიძე, რ. სარჩიმელია	“მეცნიერება და რელიგია ეკონომიკური გლობალიზაციის გაძლიერების პირობებში” ქურნალი „ეკონომიკა“	№7-8, 2013 წ.	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	11 გვ.
16	უ. ზეიადაძე, გ. მარდაშვილი, ა. ქემოკლიძე	“ხელონჯესის მშენებლობის განახლებასთან დაკავშირებული საინჟინრო-გეოლოგიური საკითხები”. სტუ-ს შრომები	№2(488)	თბილისი, გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	7
17	დ. როგავა	“მთა-ნაოჭა რეგიონის საინჟინრო-გეოლოგიური (ფორმაციული) დარაიონების ზოგადი თავისებურება დასავლეთ აფხაზეთის მაგალითზე”. სტუ-ს შრომები	№1 (483)	თბილისი, საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	8
18	3. გვახარია, ი. ლომინაძე, 6. ცირდილაძე, ჯ. გაბეჩავა, ბ. მიგინევილი	“პიდრავლიკური და პიდროდინამიკური მეთოდების ერთდროული გამოყენების უპირატესობა საექსპლუატაციო მარაგების შესაფასებლად როული პიდროგეოლოგიური ობიექტების საირმის მინერალური წყლის საბადოს მაგალითზე”. საერთაშორისო სამეცნიერო-ტექნიკური საინფორმაციო-ანალიტიკური რეფერირებული ქურნალი „საქართველოს ნავთობი და გაზი“	№28, 2013	თბილისი, გამომცემლობა “პოლიგრაფი”	7
19	6. ქიტიაშვილი	“საქართველოს დასახლებული პუნქტების სასმელი წყალმომარაგების	№1 (30)	თბილისი გამომცემლობა “ტექნიკური	4

		სარისხობრივი მაჩვენებლების შესახებ” ქურნალი „სამთო ქურნალი”		“უნივერსიტეტი”	
20	თ. ჯიქია	“არიდული კლიმატის ზონებში ბუნებრივი მასალების გამოყენებით მცენარეული საფარის შექმნა” მიღებულია სტუ-ს შრომათა კრებულში გამოსაქვეყნებლად	-	თბილისი გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	-
21	თ. ჯიქია	“ეკოლოგიური წონასწორობის აღდგენა ბუნებრივი მასალების გამოყენებით” მიღებულია სტუ-ს შრომათა კრებულში გამოსაქვეყნებლად	-	თბილისი გამომცემლობა “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	-
22	ჯ. ტატიშვილი, მ. ლაპიაშვილი	“გეოლოგიური გარემო და მისი დაცვა” მიღებულია სტუ-ს შრომათა კრებულში გამოსაქვეყნებლად	-	თბილისი, “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	-
გამოყენებითი გეოლოგიის დეპარტამენტის თანამშრომელთა მიერ 2013 წელს შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესახებ საკითხები ზემოთ დასახელებული სტატიების სახით გამოქვეყნდა. ქვემოთ, თანამიმდევრობით მოცემულია ნაშრომთა მოკლე ანოტაციები მიმართულებების მიხედვით.					
გეოლოგიისა და პალეონტოლოგიის მიმართულებების მიხედვით შემდეგივე მონაცემები:					
1. სტატიაში განხილულია ოკრიბა-ხრეითისა და მირულის ტექტონიკური ქვეზონების (საქართველო) ბარემულ-აპტური სექტენსების შეპირისპირების საკითხი. აღნიშნული ტერიტორიის ბიო და სექტენს-სტრატიგრაფიული კვლევების ობიექტად არჩევა განაპირობა აქ გავრცელებული ბარემულაპტური ნალექების ფაციესურმა მრავალფეროვნებამ, მდიდარი ფაუნისტური კომპლექსების არსებობამ და სედიმენ- ტაციური ციკლების ხშირმა მონაცელებამ. მირულის ქვეზონის ფარგლებში ბარემულ-აპტურ ნალექებში უთანხმო ზედაპირების, აგრეთვე ზღვის შედარებით ღრმა და მარჩხი ფაციესების მონაცელების შესწავლის საფუძველზე გამოიყოფა 5 სედიმენტაციური სექტენსი ($B_{11}^1 - B_{11}^3$, $B_2^1 - A_1^1$, $A_1^2 - A_1^4$, $A_2^1 - A_2^2$, $A_3^1 - A_1^1$), რომლებიც					

ოკრიბა-ხრეითის ქვეზონაში ადრე გამოყოფილ ბარემულ-აპტურ სექვენსებს შეესაბამებიან. დაზუსტებულია ამ სექვენსების ბიოსტრატიგრაფიული ჩარჩოები და შესწავლილია მათი ლითო-და ბიოფაციესური ცვალებადობის ხასიათი სივრცესა და ლროში. უმეტეს შემთხვევაში სექვენსებს შორის საზღვრები ეროზიული ზედაპირით არის გამოხატული, ხოლო იმ ჭრილებში, სადაც სექვენსები ზღვის შელფის შედარებით უფრო ღრმა ფაციესით არის წარმოდგენილი, სექვენსებს შორის საზღვარი თანხმობითია. იმ შემთხვევაში, როდესაც სექვენსის საზღვარი სტრატიგრაფიული ხარვეზით არის წარმოდგენილი, ორივე მოსაზღვრე სექვენსის ამგები ქანების დაქანების აზიმუტი და დახრის კუთხე ერთნაირია. შესაბამისად, ყოველი ასეთი საზღვარი წარმოადგენს ტიპიურ პარალელურ უთანხმოებას და ირკვევა, რომ მისი დეგრადაციული სიცარიელის ქრონოსტრატიგრაფიული ამპლიტუდა შესწავლილ რეგიონში ცვალებადია;

2. ნაშრომი ეძღვნება 2013 წლის 26-27 სექტემბერს თბილისის საერთაშორისო კონფერენციის (“პარატეთისის ნავთობის სისტემები”) დასრულების შემდეგ მოწყობილ გეოლოგიურ ექსკურსიას (თბილისი-მცხეთა-კავთისხევი-ახალქალაქი-უფლისციხე, მდ. ტანის ხეობა-გორი). იგი შესრულებულია ქართულ და ინგლისურ ენებზე. გზამკედევის პირველ ნაკვეთში მოკლედ არის გადმოცემული საქართველოს ოროჰიდროგრაფია, გეოლოგიური აგებულება და ტექტონიკური განვითარების ისტორია. მეორე ნაკვეთი უშუალოდ გეოლოგიური მარშრუტის ძირითადი ობიექტების გეოლოგიურ აღწერას ეთმობა. კერძოდ, მოკლედ არის დახასიათებული თბილისისა და მცხეთის მიდამოების, მცხეთა-უფლისციხის (მტკვრის მარჯვენა სანაპირო) მონაკვეთის, მდ. ტანის ხეობის ქვედა ნაწილის გეოლოგიური აგებულება; მოტანლია ცნობები აქ არსებული ისტორიული და არქიტექტურული ძეგლების შესახებ. ნაშრომს თან ერთგის საქართველოს ფიზიკურ-გეოგრაფიული და გეოლოგიური რუკები, გეოლოგიური ჭრილები და გეოლოგიური და ისტორიულ-არქიტექტურული ობიექტების ამსახველი სურათები;
3. სტატიაში მოცემულია გვიანმეოტური და ადრეპონტური ნალექების მიკროფაუნისა და პალინომორფების შესწავლის შედეგები. მიკროფაუნისტური მასალა შეგროვილია დასაგლეთ საქართველოში და ყირიმში საკვლევი ნალექების ჭრილებიდან. პალინოლოგიური მასალა შეგროვილია ორი ჭრილიდან - მდ. მდ. ატაპის და ზანას ხეობებში. შესწავლილ ჭრილებში გამოყოფილია ფაუნისტურად დათარიღებული გვიანმეოტური და ადრეპონტური (ეპატორიული, ოდესური) ნალექები, მათი უხარვეზო თანდათანობითი, მდორე, გადასვლით. ფაუნისტური კომპლექსების შემადგენლობა და მათი ხასიათი ცალკეული პონტური სახეობების მეოტურ წინაპრებთან მემკვიდრეობითობას აჩვენებს. გვიანმეოტურ აუზში ეპოლოგიური პირობების გაუარესება (განმარილიანება) ფორამინიფერების თანდათანობითი გაღარიბებისა და შუაპონტურის დასაწყისისთვის მათი ამოწყდომის მთავარი მიზეზი გახდა, იმ დროს როდესაც შექმნილი ბიონომიური პირობები ოსტრაკოდებისათვის იმდენად ოპტიმალური აღმოჩნდა, რომ მათ გაფურჩქვნას ანუ ახალი გვარებისა და სახეობების გაჩენას შეუწყო ხელი. მსგავსი პროცესი გრძელდებოდა მთელი პლიოცენის განმავლობაში;

მინერალოგიის, პეტროლოგიისა და გეოქიმიის მიმართულება

4. ცნობილია ბევრი მინერალი, რომლებიც ჯერ კიდევ ბრინჯაოს ხანიდან გამოიყენებოდა საქართველოში, მაგრამ მათი უმრავლესობის, როგორც საიუველირო საქმეში გამოყენებადი ნედლეულის, საბადოები საქართველოში არ არის. ისინი შემოჰქონდათ სხვა ქვეყნებიდან. მათ შორის არის გრანატიც. გრანატის თვლებით შემკული არქეოლოგიური ნივთები ისტორიულ-ეთნოგრაფიული თვალსაზრისით დეტალურადად შესწავლილი, რასაც ვერ ვიტყვით მინერალოგიური თვალსაზრისით ამ ნივთების სამეცნიერო კვლევაზე. ამიტომ ლიტერატურაში აღმანდინის სახელით მოხსენიებული მინერალების უმეტესობა გრანატის ჯგუფის აღმანდინ-პიროპის და პიროპ-ალმანდინის სახესხვაობებს წარმოადგენს;
5. გლობალურ ენერგეტიკულ ბაზარზე ე.წ. “თიხაფიქლების რევოლუციის” მიერ გამოწვეული შორსმიმავალი ძვრები წინა პლანზე აყენებს საქართველოს თიხაფიქლების კვლევის პრობლემას. სტატიაში მოცემულია საქართველოს თიხაფიქლების მოკლე მიმოხილვა მათი ბუნებრივი გაზის (შეილგაზის) მოპოვების კონტექსტში. დასახულია ნაბიჯები საწყისი გეოლოგიური და ეკოლოგიური ცოდნის გაღრმავებისთვის. რიგ გარემოებათა გამო, ქვეყნის ტერიტორიის ჯერჯერობით არალიცენზირებულ ნაწილში პირველი რიგის კვლევის არედ ყაზბეგ-ომალოს კვლევის არე არის რეკომენდირებული. შემდგომ გაფართოებას მოითხოვს მონაცემთა ბაზები სხვადასხვა სექტორებისა და სიღრმეების თიხაფიქლების კატაგენზის დონეზე, ქანების მთლიან ორგანულ მდგენელსა და სხვა თვისებებზე. შეილგაზის მოპოვებისადმი წაყენებული მკაცრი ეკოლოგიური მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ნაჩვენებია დამატებითი პიდროგეოლოგიური კვლევების ჩატარების აუცილებლობა. ძირითადი ინსტრუმენტის როლი ზონის ტერიტორიისა და სიღრმის მიხედვით გაზშემცველი ქანების განაწილების დადგენაში ქანების მძლავრი გაშიშვლებებიდან აღების ანალიზმა უნდა შეასრულოს, რაც შემდგომში საძიებო ბურღვის სტრატეგიის განსაზღვრის საფუძველი უნდა გახდეს;
6. სტატიაში განხილულია ძამის მადნიანი ველის გრანატების სახესხვაობები. მადნიანი ველის რაიონში სკარნების ორი უბანი გამოიყოფა: სათერძეს უბანი და დართის უბანი. გრანატის ჯგუფის მინერალების შემცველობა ორივე უბანზე აღინიშნება. როგორც ჩატარებული კვლევები აჩვენებს, მადნიანი ველის ფარგლებში გავრცელებული გრანატების გარდატეხის მაჩვენებლები უგრანდიტების რიგის გრანატებს შეესაბამება და ძირითადად, გროსულარ-ანდრადიტიანი, ანდრადიტიანი და გროსულარიანი სახესხვაობებითაა წარმოდგენილი. აღნიშნული გრანატები საიუველირო საქმისათვის გამოუსადევარია;
7. კავკასიის განამარხებულ პიკნექსილურ მერქნებს შორის დადგენილია შემდეგი მორფოგვარები: *Simplicioxylon Andreanzsky*, *Agathoxylon Hartig*, *Xenoxyton Gothan*, *Podocarpoxylon Gothan*, სავარაუდოდ წარმოდგენილი სახეობებით: *Simplicioxylon*, *S. hungaricum Andreanzsky*, *Xenoxyton latiporosum (Cramer) Gothan*; *Podocarpoxylon Svanidzei n. sp*; *Agathoxylon*, *A.desnoyersii (Lemoigne) Philippe*;
8. სტატიაში ნამარხ ძუძუმწოვართა ძვლების მაგალითზე ჩატარებულია მინერალოგიური კვლევა, რომელმაც საშუალება მოგვცა აღგვედგინა შესწავლილი ძვლოვანი ფრაგმენტების საწყისი შემადგენლობა, აგრეთვე მათი განამარხებისა და გარდაქმნის

პროცესების გეოქიმიური და გეოდინამიკური პირობები საქართველოს შესწავლილი რაიონების ტერიგენული და ვულკანოგენურ-დანალექი ქანების გავრცელების ზოლში;

9. საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში, შალვა ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების მუზეუმის აღმოსავლური კოლექციების საცავებში, ინახება ქვისაგან დამზადებული ჭურჭლის ჯგუფი – სულ 25 ერთეული, ცნობილი როგორც მეშვედური (ირანი) ქვის კოლექცია, რომელიც მთლიანად საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ნივთებითაა წარმოდგენილი. ამ ნაკეთობათა მასალის აგრიბუციისათვის მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა ნაკეთობათა ქვის მასალის იდენტიფიცირება და მინერალოგიური კვლევა. კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ მეშვედის ქვა არის ტალკ-ქლორიტ-დოლომიტური მეტასომატიტია წარმოქმნილი ულტრაფუნქ ქანების – ჰარცბურგიტების (ოლივინი და რომბული პიროქსენი) გასტეატიტების შედეგად და ის ეპუთვნის ქალაქ მეშვედის სამხრეთით მდებარე ვირანის ოფიოლიტურ კომპლექსს;

ეკონომიკისა და მენეჯმენტის მიმართულება.

10. სტატიაში განხილულია ცვლადები (ორგანიზაციის პერსონალი, მისი სოციოკულტურული გარემო, მართვის სტილი და მუშაკთა მოტივაციის სისტემა, რომლებიც აქტიურ გავლენას ახდენენ ორგანიზაციის საინოვაციო პოტენციალზე);
11. სტატიაში განხილულია მათემატიკის მოდელირების მეთოდების გამოყენება გარემოს დაცვის ამოცანების გადასაწყვეტად და მათემატიკის შესაძლებლობები გავლენა მოახდინოს ეკოლოგიურ პროცესებზე;
12. სტატიაში განხილულია ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოებისას დანახარჯებისა და ხარჯების ცალ-ცალკე აღრიცხვიანობის აუცილებლობა კომპანიის საქმიანობის ეკონომიკური ეფექტიანობის შესაფასებლად;
13. ნაშრომში მოცემული და განხილულია ნავთობის ფასების კონიუნტურა მსოფლიო ბაზრის თანამედროვე ტედენციების სხვადასხვა ფაქტორის გათვალისწინებით. ამასთან, შესწავლილი და გაანალიზებულია მსოფლიოში ნავთობის მარაგები, მოხმარება, მოთხოვნა, მსოფლიო ფასების დინამიკა, ნავთობმომპოვებელი და ნავთობმომხმარებელი ქვეყნების სტრატეგიები, მცირებონაჟიანი ნავთობქიმიური მრეწველობის პროდუქციის წარმოების აუცილებლობა და მნიშვნელობა და ასევე სხვა აქტუალური საკითხები, რომელთა გათვალისწინება ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას და დამოუკიდებლობას მნიშვნელოვნად განამტკიცებს;
14. naStromSi წარმოდგენილი და განხილულია ნავთობის ექსპორტიორ ქვეყანათა ორგანიზაცია (ოპეკ-OPEC), მისი მიზანი, საქმიანობა, ფასების კონიუნქტურა, ოპეკის როლი ეკონომიკაში და ზეგავლენა ნავთობის მსოფლიო ბაზრის ტენდენციებზე, რეგიონული ასპექტები, ნავთობის მსოფლიო ბაზრის განვითარების თანამედროვე ტენდენციები; ამასთან, გაანალიზებულია ნავთობის მომპოვებელი ქვეყნების სტრატეგიები ნავთობის მოპოვებასთან დაკავშირებით, ნავთობის მსოფლიო ბაზრის განვითარების სოციალურ-ეკონომიკური შედეგები, ნავთობის მოპოვებისა და მისი გადამუშავების სოციალურ-ეკონომიკური ზეგავლენა მსოფლიოს ქვეყნებზე;
15. 21-ე საუკუნის ეკონომიკური გლობალიზაცია ეფექტიანია როგორც მისი მეცნიერებაში თავისუფალი გამოყენების შესაბამისად, ასევე რელიგიაში. ცხადია ისიც, რომ

პოლიტიკურ გლობალიზაციაში არ უნდა ჩავერთოთ, როგორც დახმარების მიმღები. ამ მხრივ ჩვენც უნდა გაგვაჩნდეს გარკვეული შესაძლებლობები. მიუღებელია ისიც, რომ მსოფლიოს მდიდარი სახელმწიფოები დანარჩენ სამყაროს მოსახლეობაზე დახმარებას მხოლოდ ნარჩენი კაპიტალის ნაწილობრივი გამოყენებით ახორციელებენ. მიუხედავად ამისა, ყველა შემთხვევაში გლობალიზაციას გონივრული გამოყენება სჭირდება, რაც ქვეყნის სასიკეთოდ უნდა იქნას მიმართული. თანამედროვეობის მთავარი ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ მატერიალური ყოფიერების სრულყოფას საფუძვლად დაუდოს სულიერი ფუნდამენტი, დაუბრუნოს პრაქტიკას მორალურ-ზნეობრივი საფუძვლები. როგორც საღრმოო წერილიდან და ცხოვრებისეული გამოცდილებიდან არის ცნობილი, ქვეყნიური სიკეთენი ამაო და წარმავალია; ამიტომ, აუცილებელი და მნიშვნელოვანია, გლობალიზაციის ურთულეს და უსწრაფეს პირობებში გაფართოვდეს კვლევა-ძიება ზემოაღნიშნულ საკითხებზე რელიგიური, ბიბლიური გააზრებით, რადგან ზოგადსაკაცობრიო და ეროვნულ ფასეულობათა შორის ზეაღმატებული ადგილი ბიბლიას, თეოლოგიურ, ქრისტიანულ ზნეობას და მასზე დაფუძნებულ სათანადო სოციალურ-ეკონომიკურ საქმიანობას უკავია, რომელთაც მთლიანობაში მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა შეუძლიათ გლობალიზაციის ნეგატიური ტენდენციებსა და გამოვლინებებთან;

პიდროგოლოგიის და საინჟინრო გეოლოგიის მიმართულება.

16. სტატიაში განხილულია საინჟინრო-გეოლოგიური, ნაწილობრივ პიდროგეოლოგიური პროცესები, რომლებიც ფაქტობრივად არსებული ობიექტები მიზეზების გამო, ნეგატიურად უნდა იქნას მიხნეული სუდონის პიდროგანძის მშენებლობის და შემდგომი ექსპლუატაციის პერიოდში არა მარტო გარემოზე, არამედ საკუთრივ პიდროგანძის ნაგებობებზე უარყოფითი ზემოქმედების თვალსაზრისით;
17. დასავლეთ აფხაზეთის ტერიტორია დაიყო ოთხ საინჟინრო-გეოლოგიურ ზონად. თითოეულ ზონაში გამოიყო ქანების განსაზღვრული ფორმაცია და გეოლოგიურ-გენეტიკური კომპლექსები. გეოდინამიკური პროცესების წარმოქმნის და განვითარების სივრცობრივი კანონზომიერება განპირობებულია სტრუქტურულ-ფაციალური ზონალურობით და ტექტონიკური ფაქტორი ქანების შედგენილობასთან ერთად გადამწყვეტ როლს ასრულებს ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური შეფასებისას;
18. მიწისქვეშა წყლების საექსპლუატაციო მარაგების შეფასებისას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება პიდროგეოლოგიური მეთოდის სწორ შერჩევას, რათა მიღებულ იქნას ბუნებრივ პირობებთან მაქსიმალურად მიახლოებული შედეგები. 2009 წელს საირმის მინერალური წყლის საბადოს მარაგების გადასათვლელად არჩევანი გაცემდა ცალკეული ჭაბურღილებისთვის (№68) პიდროდინამიკური და მთელი საბადოსთვის პიდრავლიკური მეთოდის გამოყენებაზე. მარაგების შეფასებისას საშუალება მოგვეცა დადგენილიყო საშუალო დებიტები და დონის დაწევის უსაფრთხო სიდიდეები, რომლის დროსაც საირმის მინერალური წყლის საბადო იქნება რესურსულად უზრუნველყოფილი და ეკოლოგიურად და ხარისხობრივად დაცული;
19. გარემოზე ინტენსიური, სულ უფრო მზარდი ანთროპოგნური დატგირთვის პირობებში თანამედროვე კაცობრიობის ერთ-ერთ უმწვავეს საკითხად ეკოლოგიური პრობლემა გადაიქცა. ნაშრომში განხილულია საქართველოს მიწისქვეშა წყლების სასმელი და

- სამეურნეო წყალმომარაგების მიზნით ათვისებასთან დაკავშირებით წლების განმავლობაში მიმდინარე მონიტორინგი სხვადასხვა დასახლებული პუნქტების წყალამდები ნაგებობების საშუალებით მოპოვებული წყლის ხარისხზე. გაანალიზებულია მონიტორინგის შედეგები, მითითებულია ის ნებატიური ფაქტორები, რომლებიც შეინიშნება სასმელ წყალმომარაგებაში გამოყენებული მიწისქვეშა წყლების ორგანული თუ არაორგანული ტოქსიკანტებით გაჭუქრიანების გამო. მოცემულია ცალკეული ტოქსიკანტების მიწისქვეშა წყლებში განაწილების რაოდენობრივი მაჩვენებლების რუკები და ეს მაჩვენებლები შედარებულია ნორმატივებით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებითან (ზდკ);
20. ნაშრომი ეხება კაცობრიობისათვის ისეთ მნიშვნელოვან საკითხს, როგორიცაა არიდულ ზონებში მცენარეული საფარის შექმნა და სარწყავი წყლის ხარჯის შემცირება მისი რაციონალური გამოყენების გზით. ნაშრომში წარმოდგენილი ორიგინალური მეთოდი წყლის აკუმულირებისა, რომელიც შესაძლებელს ხდის არიდულ ზონებში მცენარეული საფარის შექმნას სარწყავი წყლის ხარჯის მნიშვნელოვანი შემცირებით დღევანდელობის მეტად აქტუალური და დიდი სარგებლის მომტანია;
 21. ნაშრომში განხილულია დღევანდელობის მეტად მნიშვნელოვანი საკითხები, როგორიცაა ერთზირებული, დეფორმირებული ფერდობების სტაბილიზაცია-რეპლიკაცია, არიდული კლიმატის ზონებში სარწყავი წყლის აკუმულაციის ორიგინალური მეთოდის გამოყენებით ბალახეული საფარის შექმნა, რაც მოსავლიანობის გაზრდისა და გაუდაბნოების წინააღმდეგ ბრძოლის დონისძიებას წარმოადგენს, ბუნებრივი მასალების გამოყენებით ფიტორემედიაციის პირობების გაუმჯობესება და პროცესის დროის შემცირება;
 22. გეოლოგიური გარემო ადამიანის ყოველდღიური სამეურნეო და საინჟინრო საქმიანობის უშუალო ობიექტია. ნებისმიერი სახეობის მშენებლობა, წიაღით სარგებლობა და ა.შ. გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების ნიშნით მიმდინარეობს. ბუნებრივია, რომ ტექნიკური პროგრესის კვალობაზე გარემოზე ანთროპოგენური დატვირთვა განუხრელად მატულობს და თუ ეს დატვირთვა ზომიერების ჩარჩოებში არ თავსდება, შედეგი, როგორც წესი, მძიმეა. სტატიაში – “გეოლოგიური გარემო და მისი დაცვა” – განხილულია გეოლოგიური გარემოს თვისებები, ბუნებრივი და ტექნოგენური ზემოქმედებით მასში მიმდინარე პროცესები. ასევე, რეკომენდაციები შესაძლო ზარალის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით;

უცხოეთში

სტატიები

Nº	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ქურნა-ლის/კრებულის დასახელება	ქურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	ბენ-დების რაოდგნობა
----	------------------	--	---------------------------	--------------------------------	---------------------

1	Г.А.Магалашвили	Роль плитной тектоники при формировании уникальных и крупных месторождений углеводородного сырья (на примере Кавказа)	Вестник РАН	Москва. Изд. Российской Академии Естественных Наук	12
2	kh. Mikadze, A. Menabde	Distribution of planktonic foraminifera on the K/T. 9th International Symposium on the Cretaceous System. Ankara, Turkey	სიმპოზიუმის კრებული	ანკარის ტექნიკური უნივერსიტეტი	მიღებულია რედაქციაში
3	T. Gavtadze, Kh. Mikadze, Z. Chkhaidze	Some data on the Late Cretaceous paleogeography in the Georgia (on the basis planktonic foraminifera and nannoplankton)	სიმპოზიუმის კრებული	ანკარის ტექნიკური უნივერსიტეტი	მიღებულია რედაქციაში
4	Kh. Mikadze	The question of the Turonian-Coniacian boundary in Western Georgia (on the basis of planktonic foraminifera)	MIKRO-2013, #1	Poland, Krakow, Institute of Paleobiology	
<p>1. სტატიაში გადმოცემულია ავტორის აზრი, რომ მეტალოგენიაში, კერძოდ მადანგანაწილების პროცესების გაშიფვრისას საჭიროა გათვალისწინებული იუოს ანალოგიური გეოდინამიკური მოვლენების ზეგავლენის შესაძლებლობა. რეკომენდირებულია ნავთობის ძებნით პრაქტიკაში გათვალისწინებული იქნეს ღრმა და ზეღურმა ჰორიზონტების ბურღა, რადგან, როგორც მსოფლიო მაგალითები გვიჩვენებს, ბოლო დროს სწორედ ღრმა ჰორიზონტების ნავთობდაგროვებები გახდა მსოფლიო ნავთობმოპოვების უმნიშვნელოვანების რეზერვი;</p> <p>2. სტატია ეძღვნება საქართველოში ცარც/პალეოგენის საზღვრის ლითოლოგიას. ჩატარდა კვლევები ზედაცარცული ფორამინიფერების გავრცელებაზე და დადგინდა საზღვარზე ამ კომპლექსების რადიკალური დაკნინება, რომელიც შედარებული იქნა ხმელთაშუა ზღვის, აგრეთვე ამერიკის კვლევებთან ანალოგიურ საკითხებზე. გამოვლინდა ძლიერ საინტერესო ფაქტები ერთ-ერთი ყველაზე აქტუალური პრობლემის თაობაზე – რამ გამოიწვია ცოცხალი სამყაროს თვისობრივი და რაოდენობრივი დივერსიფიკაცია ცარც/პალეოგენის საზღვარზე;</p> <p>3. სტატია ეხება ნანო და მიკროფორამინიფერების კომპლექსების გავრცელებას გვიანცარცულ პერიოდში. ჩატარდა მათი ლითოფაციალური ანალიზი. დადგინდა პალეოგეოგრაფიული რეკონსტრუქციის ზოგიერთი საკითხები მთელ გვიან ცარცულ პერიოდში;</p> <p>4. სტატია ეხება ძლიერ აქტუალურ საკითხს სტრატიგრაფიაში – ტურონ/კონიაკის საზღვრის დადგენა. გვიანცარცულ პერიოდში მნიშვნელოვან, ჯერ კიდევ გადაუჭრელ ფორამინიფერების პრობლემად არის ტურონ-კონიაკ-სანტონის სასაზღვრო საკითხი. პლანქტონური ფორამინიფერების საშუალებით ამ საკითხის ნაწილობრივი გადაწყვეტა</p>					

სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	N. Poporadze, O. Sesuria, G. Narimanishvili, M. Kvachadze	“White color beads of the Bronze Age from Trialeti barrows”	12-19 ოქტომბერი თბილისი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი. საერთაშორისო კონფერენცია “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”
2	უ. ზვიადაძე, გ. მარდაშვილი, ა. ქემოკლიძე	“მდ. თელავისხევის ხეობაში ღვარცოფული კერების წარმოქმნა- განვითარების გეოლოგიური ფაქტორები და სელსაწინააღმდეგო დონისძიებები” II საერთაშორისო სიმპოზიუმი კავკასია და გლობალიზაცია: პრობლემები და პერსპექტივები.	ქ. თელავი, 3 - 5 ოქტომბერი, 2013 წელი

1. In barrows of various periods In Georgia there have been found lots of important adornments representing fine arts pieces; they belong to various epochs and are of diverse destinations; white color beads found in Eli-Baba cemetery on the territory of the Tsalka municipality are among them. Till our researches they have been studied only from historical-ethnographic point of view and they have been described as talc mineral or white pasta beads. On the basis of our researches it can be definitely told that talc mineral, used as raw material for making beads, has been heated at various temperatures; while heating talc at above 500°C it gradually turns into enstatite; the higher is the temperature the more enstatite is obtained and higher than at 1000°C talc entirely turns into enstatite;

2. საქართველოსთვის დამახასიათებელი ძლიერ დანაწევრებული მთაგორიანი რელიეფი, მდინარეთა ღრმა ეროზიული ხეობები, მრავალფეროვანი და ცვალებადი კლიმატური პირობები, ტერიტორიის მაღალი სეისმური აქტიურობა და სხვა ბუნებრივ-ტექნოგენური ფაქტორები ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიაზე საინინრო-გეოდინამიკური პროცესების – ღვარცოფების, მეწყრების, ზვავების და ა.შ. სიხშირეს და განმეორადობას განაპირობებს. ამ პროცესების ერთ-ერთი მძლავრი გამოვლინება 2012 წლის ივნისში თავსდატეხილი ძლიერი წყალდიდობა იყო, რომელმაც განსაკუთრებით დააზარალა კახეთის რეგიონი და, კერძოდ, ქ. თელავი, მასთან მიმდებარე მრავალი

სოფლით. ოფიციალური ცნობით, „წყალდიდობით გამოწვეულმა ზარალმა კერძო და საჯარო სექტორში 10 მლნ. ლარი შეადგინა, რომლის 75% იყო ზარალი, რაც გლეხების ოჯახებმა განიცადა“.

უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Khatuna Mikadze (poster)	The question of the Turonian-Coniacian boundary in Western Georgia (on the basis of planktonic foraminifera)	1st International Congress on Stratigraphy (STRATI 2013) 1-7 July
2	Khatuna Mikadze (oral)	Distribution of planktonic foraminifera on the K / T	Ankara, Turkey, 1-5 სექტემბერი, 2013
3	Khatuna Mikadze (oral)	The question of the Turonian-Coniacian boundary in Western Georgia (on the basis of planktonic foraminifera)	the Polish-Czech-Slovak Palaeontologic Conference, Kraków, POLAND
4	Н.А. Адеишвили, И.Р. Ахвледiani	«Петрология кварц-порфир-гранит-порфирового комагматического гранитного комплекса ущ. р. Асланура. (Храмский массив, Грузия)»	Киев, Украина 27 мая – 1 июня, 2013 Научная конференция - Гранитоиды: Условия формирования и рудоносность
5	О.З. Дудаури	«Этапы и условия формирования гранитоидов Грузии »	Киев, Украина 27 мая – 1 июня, 2013 Научная конференция - Гранитоиды: Условия формирования и рудоносность
1. გაკეთდა სასტენო მოხსენება, რომელზედაც ნაჩვენები იქნა თუ როგორ ვრცელდება პლანქტონური ფორამინიფერები ტურობ/კონიაკის საზღვარზე. ამის გარდა გაკეთდა ფორამინიფერების კოლექციის ფოტოგრაფიული, რომელიც თან ერთვოდა პლაკატს;			
2. მნიშვნელოვანი ფაქტორი ამ მოხსენების ის იყო, რომ კონფერენციას ესწრებოდა მსოფლიო ცნობილი მიკროპალეონტოლოგი – გერბა კელერი, რომელიც სწავლობს მთელ მსოფლიოში ცარც/პალეოგენის საზღვარს. ჩემთვის, როგორც მომხსენებლისთვის საინტერესო იყო მიღებული შედეგების ანალიზის დაკლარირება და გაგება რამდენად არის მისაღები ჩემს მიერ წარმოდგენილი დასკვნები მსოფლიოში ანალოგიური კვლევების დასკვნებს. დასკვნებს იმის თაობაზე, თუ რამ გამოიწვია ცოცხალი სამყაროს მასიური ამოწყვეტა ცარც/პალეოგენის საზღვარზე;			
3. გაკეთდა პრეზენტაცია, სადაც დოკუმენტურად ნაჩვენები იქნა, თუ რა მნიშვნელოვანი კომპლექსებით ხასიათდება ტურონული სართული და ტურონსა და კონკურ სართულს			

შორის რა განმასხვავებელი წარმომადგენლები გვხვდებიან. რამ გამოიწვია მათი ჯერ გაერთიანება, შემდგომში კი რადიკალური განსხვავება;

4. Храмский кристаллический массив расположены в южной Грузии на расстоянии 100км. юго-западнее г.Тбилиси, (бассейн среднего течения р. Храми), является наиболее крупным выходом эродированной части Артвин-Болнинского горстового поднятия. Объект данного исследования кварц-порфир-гранит-порфировый комплекс, в ущелье р. Асланура, является одной из составляющих оторванной сбросом части Храмского поднятия. Не смотря на малую площадь данного выхода, здесь представлены все основные комплексы, существующие в пределах Храмского кристаллического выступа. Цель исследования многостороннее минералого-петрографическое изучение кварц-порфир - гранит-порфирового комплекса, для уточнения некоторых данных геологической модели развития. Окончательное формирование изученного комплекса происходило в условиях амфибольного фация, о чем свидетельствуют полученные нами данные о температуре и давлении;
5. На территории Грузии гранитоиды развиты в Большекавказском, Черноморско-Закавказском и Бейбурт-Севанском террейнах. Процессы супрасубдукционного гранитообразования связаны с проявлением гренвильской, байкальской, позднебайкальской, бретонской, судетской и батской фаз тектогенеза. Они установлены на основании геологических данных, полностью подтвержденных новым U-Pb LAICPMS датированием и K-Ar методом.

გეოგოლოგიური მონიტორინგის პაროვინა

განყოფილების ხელმძღვანელი - ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი დიმიტრი აბზიანიძე,

პერსპექტიური შემადგენლობა: თამარ მესხიშვილი, ნათია ინანაშვილი

**საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებით 2013 წლისათვის
დაგეგმილი და შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები**

№	სამუშაოს დასახელება	სამუშაოს ხელმძღვანელი	სამუშაოს შემსრულებლები
1	მათემატიკური მეთოდებისა და გეოსაინფორმაციო სისტემების გამოყენება გარემოს ეკოლოგიური მდგრადირეობის შეფასების	დ. აბზიანიძე	ო. მესხიშვილი ნ. ინანაშვილი

	მიზნით (რუსთავი-წითელი ხიდის მონაკვეთზე)		
საქართველოს ტერიტორიულზე ტექნოგენური დატვირთვა ყოველწლიურად იზრდება, უარესდება ბუნებრივი გარემოს მდგომარეობა, რაც საფრთხეს უქმნის ადამიანის ჯანმრთელობას. რუსთავი-წითელი ხიდის მონაკვეთი ხასიათდება გაჭუჭყიანების მაღალი დონით და აქედან გამომდინარე, არამდგრადი ეკოსისტემით. კერძოდ ქიმიური გამაჭუჭყიანებლების ზემოქმედების ობიექტია. პრობლემის გადასაწყვეტად, სიტუაციის სრული ანალიზი შეუძლებელია პროგრესული ტექნოლოგიებისა და მეთოდების გარეშე. პროექტის იდეა მათემატიკური და გეოინფორმაციული მოდელირების კომპლექსური გამოყენება, როგორც კვლევის ინსტრუმენტის, ეკოლოგიური უსაფრთხოების შეფასებისა და პროგნოზირებისათვის. პროექტის ფარგლებში მოცემულია საანგარიშო ფორმულები, ცხრილები, რუკები. კვლევის და ანალიზის შედეგები თეორიულად დასაბუთებულია.			

პუბლიკაციები:

საქართველოში

სტატია

Nº	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ურნალის/კრებულის დასახელება	ურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამოცემლობა	ბერ- დების რაო- დენობა
1	დ. აბზიანიძე, გ. ტაბატაძე, ნ. ხუნდაძე, ო. მესხიშვილი	“მათემატიკის მოდელირების მეთოდების გამოყენება გარემოს დაცვის ამოცანების გადასაწყვეტად” ბიზნეს – ინჟინერინგი	Nº2 (2013)	სტუ, საქართველოს საინჟინრო აკადემია	3 გვ.
მოცემულ ნაშრომში გადმოცემულია მათემატიკოსების მიღგომა ეკოლოგიის მიმართ, მათ პრობლემებზე, მათ უნარებზე – გამოიყენონ ცოდნა ამ პრობლემების გადასაჭრელად. იმისათვის, რომ გამოვიყენოთ მათემატიკური მოდელირების მეთოდები ეკოლოგიაში, ჯერ უნდა შევქმნათ მოდელი, შემდეგ შევუთანადოთ სათანადო მათემატიკური აპარატი, რომელიც საშუალებას მოგცემს ჩავატაროთ შესასწავლი პროცესის ანალიზი, შევაფასოთ ჩვენი შესაძლებლობა სხვადასხვა ალტერნატივით და ამ ანალიზის საფუძველზე ჩამოვაყალიბოთ მიზანი. ეკოლოგიური მოდელი წარმოდგენილია პირველი რიგის არაწრფივი დიფერენციალურ განტოლებათა სისტემის სახით. ეკოსისტემების მართვის მიზანია როგორც გარემოს სათანადო ხარისხის უზრუნველყოფა და მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლება, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ფორმირება. ამიტომ, ბუნებრივია, მოდელირების დროს ეს პარამეტრები განიხილება როგორც გამომავალი პარამეტრები.					

ნაგთობისა და გაზის ფეროლოგიების დეპარტამენტი

დეპარტამენტის უფროსი: საქართველოს საინჟინრო აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს ეროვნული პრემიის ლაურეატი, სრული პროფესორი – გურამ გარშალომიძე.

დეპარტამენტის პერსონალური შემადგენლობა:

ნანა ხუნდაძე, სრული პროფესორი;
ირაკლი გოგუაძე, სრული პროფესორი;
გიორგი დურგლიშვილი, სრული პროფესორი;
თემურ ბარაბაძე, სრული პროფესორი;
ვალერი ხითარიშვილი, სრული პროფესორი;
ნოდარ მაჭავარიანი, სრული პროფესორი (მოწვეული);
რუსულან მანაგაძე, სრული პროფესორი;
მიხეილ მაჭარაძე, სრული პროფესორი (მოწვეული);
თამარ ტურიაშვილი, ასოც. პროფესორი;
ნიაზ ჯიქია, ასოც. პროფესორი;
მარინა კუმელაშვილი, ასისტ. პროფესორი;
ნათია მაისურაძე, ასისტ. პროფესორი;
გიორგი ხეცურიანი, ასისტ. პროფესორი (0,5 საშტატო ერთეული);
ნინო ჩახნაშვილი, უფ. მასწავლებელი (მოწვეული საათობრივ ანაზღაურებაზე);
ქეთევან ქოიავა, უფ. მასწავლებელი (მოწვეული 0,5 განაკვეთზე);
ტარიელ სარჯველაძე, უფ. მასწავლებელი (მოწვეული);
ნინო ბერიძე, უფ. მასწავლებელი (მოწვეული 0,5 განაკვეთზე);
ლალი კაბაშვილი, უფ. ლაბორატორისტი (მოწვეული საათობრივ ანაზღაურებაზე უფ. მასწ),
ნელი ჩხეიძე, დეპ. სპეციალისტი;
მაია სურამელაშვილი, უფ. ლაბორატორისტი;
თამარ მახარაშვილი, ლაბორატორისტი;
ცირა ხარატიშვილი, ლაბორატორისტი;
თამარ რაზმაძე, ლაბორატორისტი (მოწვეული 0,5 განაკვეთზე უფ. მასწ. თანამდებობაზე);
თენგიზ ჯავახიშვილი, (მოწვეული საათობრივი ანაზღაურებაზე);

პუბლიკაციები

საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი,	გერდების რაოდებობა

			გამომცემლობა	
1	გ. ვარშალომიძე	ნავთობისა და გაზის ჭაბურღლილების ბურღვისას გამრეცხი და ცემენტის ხსნარების დამუშავების თანამედროვე ტექნოლოგიები	თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტეტი, 2013 (იბეჭდება)	780
1. ნაშრომშიმოცემულიანავთობისადაგაზისჭაბურღლილებისბურღვისდროსგამრეცხი იდაცემენტისხსნარებისდამუშავებისათვისსაჭიროქიმიურირეაგენტებისდასხვა დანამატებისსახეები, დანიშნულებადათვისებები. მათიგამოყენებისთამედროვეტექნოლოგიები				

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდებობა
1	ნ. ხუნდაძე ნ. ბოჭორიშვილი ა. აბშილავა ლ. მახარაძე	უსაფრთხოების ტექნიკის საფუძვლები ნავთობისა და გაზის მოპოვებისა და ექსპლოატაციისას. (I-II ნაწილი) (სახელმძღვანელო)	თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტეტი, 2013	660
2	ნ. მაისურაძე ქ. ქოიავა ნ. ბერიძე	ნავთობგაზიანი ფენის ფიზიკა (სახელმძღვანელო)	თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტეტი (იბეჭდება)	206
1. ნაშრომში წარმოდგენილია ნავთობისა და გაზის მოპოვებისა და ექსპლოატაციისას არსებული უსაფრთხოების ტექნიკის საფუძვლები, რომელთა დაცვა სავალდებულოა. 2. ნაშრომში განხილულია ნავთობგაზიანი ფენების ფილტრაციულ-ტევადობითი მახასიათებლები, ფლუიდებისა და ქანების თვისებები, ფენიდან ნავთობის გამოდევნის ფიზიკური საფუძვლები და პროდუქტიულ ფენაზე ზემოქმედების მეთოდები.				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლო ბა	გვერდ. რაოდ.
1	გ. გარშალომიძე, თ. ტურიაშვილი	ფიქლის გაზი. ჟურნალი საქართველოს ნავთობი და გაზი	№28, 2013	თბილისი, პოლიგრაფი	10
2	გ. გარშალომიძე, გ. ხითარიშვილი, გ. ურბანოვი, ბ. მაჭავარიანი, ა. ურბანოვი	ჭაბურღილების ბურღისას ანომალურად მაღალი ფენის წნევიანი ზონების პროგნოზირების ზოგიერთი საკითხი. ჟურნალი საქართველოს ნავთობი და გაზი	№28, 2013	თბილისი, პოლიგრაფი	9
3	გ. გარშალომიძე გ. ხითარიშვილი, გ. ხეცურიანი	ცემენტის ხსნარის აღგეზის ძალის გაზრდა და მისგან შექმნილი ცემენტის ქვის შეჭიდების გაუმჯობესება საკონტაქტო ზედაპირებით ჭაბურღილების დაცემენტებისას. სამთო ჟურნალი	№1 (30), 2013	თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტე ტი	3
4	გ. გარშალომიძე, გ. ხითარიშვილი, გ. ხეცურიანი	ჭაბურღილის დაცემენტებისას, პერლიტის, როგორც აქტიური დანამატის გამოყენება. სამთო ჟურნალი	№1 (30), 2013	თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტე ტი	5
	6. ხუნდაძე, დ. აბზიანიძე,	მათ მატიკის მოდელირების		თბილისი,	

5	ბ. ტაბატაძე, ო. მესხიშვილი	მეთოდების გამოყენება გარემოს დაცვის ამოცანების გადასაწყვეტად. ქურნალი ბიზნეს- ინჟინერინგი	№1 (30), 2013	სტუ, საქართველ ოს საინჟინრო აკადემია	3
6	б. ხუნდაძე გ. ტაბატაძე, გ. ცერცებაძე	ორგანიზაციული ცვლადები საინოვაციო მენეჯმენტი. სოციალური ეკონომიკა, XXI საუკუნის აქტუალური პრობლემები	№2 (26), 2013	თბილისი, საქართველ ოს ტექნიკური უნივერსიტე ტი	4
7	б. მაჭავარიანი, გ. ტაბატაძე, ო. რნიაშვილი, გ. ხითარიშვილი	პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების ზოგიერთი ტერმინის შესახებ. ქურნალი საქართველოს ნავთობი და გაზი.	№28, 2013	თბილისი, პოლიგრაფი	5
8	გ. ტაბატაძე, ო. რნიაშვილი, б. მაჭავარიანი, გ. ლობჟანიძე, გ. ხითარიშვილი	ხარჯებისა და დანახარჯების შესახებ. ქურნალი ბიზნეს- ინჟინერინგი	№3, 2013	თბილისი, სტუ, საქართველ ოს საინჟინრო აკადემია	5
9	რ. მანაგაძე, ლ. ზუროშვილი, კ. ზუროშვილი	ისევ მიწისძვრების წინამორბედების შესახებ. სამთო ქურნალი	№1 (30), 2013	თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტე ტი	4
		ვერტიკალური გრავიმეტრიული			

10	გ. მანაგაძე, რ. მანაგაძე, ბ. ქუთელია	ზონდირების მეორდით დანალექი კვლევის ეფექტურობის შემოწმება თბილისისპირა რაიონის გლდანი- ნორიო-მარტყოფის პროფილის მაგალითზე. ქურნალი საქართველოს ნავთობი და გაზი	Nº28, 2013	თბილისი პოლიგრაფი	9
11	ლ. ბაშალეიშვილი, ბ. ქუთელაშვილი	გეოფიზიკური მონაცემების გეოლოგიური ინტერპრეტაცია და აღმოსავლეთ საქართველოს ნოლასური სოფის სიღრმეული აგებულება. ქურნალი ენერგია	Nº1 (61), 2013	თბილისი	5
12	ლ. ბაშალეიშვილი, ბ. ქუთელაშვილი ხ. რუხაძე	ნატურალური და მოდელირებული ტექტონიკური სტრუქტურების იდენტიფიკაცია საქართველოს ზოგიერთი რეგიონის მაგალითზე. ქურნალი საქართველოს ნავთობი და გაზი	Nº28, 2013	თბილისი პოლიგრაფი	7
13	თ. ხითარიშვილი, ი. გოგუაძე, ხ. მამულაშვილი	პროდუქტიულ ფენზე ელექტრომაგნიტური კელის ზემოქმედება ნავთობის და გაზის ჭაბურღლილების			

		ინტენსიფიკაციის მიზნით. ქურნალი საქართველოს ნავთობი და გაზი	№28, 2013	თბილისი პოლიგრაფი	6
14	თ. ტურიაშვილი, დ. თავდომაძე	ჰორიზონტალური ბურდვის პერსპექტივები. ქურნალი საქართველოს ნავთობი და გაზი	№28, 2013	თბილისი პოლიგრაფი	4
15	6. ჩხეიძე, გ. სურამელაშვილი	ღრმა და ზედრმა ჭაბურდილები. ქურნალი საქართველოს ნავთობი და გაზი	№28, 2013	თბილისი პოლიგრაფი	5
16	Stephen J. Vincent, Teimuraz G. Barabadze, Vladimir A. Lavrishev	The western Greater Caucasus the evolution of a new sediment source for the lastern Black sea during the birhof Paratethys	AAPG IX, 2013	თბილისი საინჟინრო აკადემია	1
1. ნაშრომში წარმოდგენილია ფიქლის გაზის მოპოვების საკითხები მისი გეოლოგიური რესურსები და მოპოვების თავისებურებები აშშ-სა და კანადაში. ფიქლის გაზის მარაგების საორიენტაციო რაოდენობა მსოფლიოში და პოტენციალი. ფიქლის საბადოების უნიკალურობა მსოფლიოში და მათგან გაზის მოპოვების პერსპექტივები. 2. ნაშრომში განხილულია ჭაბურდილების ბურდვის პროცესში დიდი მნიშვნელობის მქონე ანომალურად მაღალი ფენის წნევიანი ზონების პროგნოზების არსებული მეთოდები და მოცემულია წნევის გამოვლენის და შეფასების სწორი პროგნოზი, რომელიც საშუალებას იძლევა ჭაბურდილების ბურდვა წარმოებდეს გართულებების გარეშე. 3. ნაშრომში მოცემულია ჭაბურდილების დაცემების დროს ცემენტის სსნარის ადგეზიის გაზრდისა და ცემენტისქვის შექიდების გაუმჯობესება ჭაბურდილების კედლებთან და სამაგრ მიღებთან, რაც აუმჯობესებს სატამპონაჟო სამუშაოების ხარისხს. 4. ნაშრომში ნაჩვენებია ჭაბურდილების და ცემენტებისათვის სატამპონაჟო					

	<p>ნარევების დამზადება გეოლოგიურ-ტექნიკური პირობების გათვალისწინებით. სატამპონაჟო ცემენტზე პერლიტის ქანის დამატება და შემსუბუქებული ცემენტის ხსნარის დამზადება, რომლისგანაც მიღება მტკიცე ცემენტისქვა.</p>
5.	ნაშრომში წარმოდგენილია გარემოს დაცვის ამოცანების გადასაწყვეტად არსებული მათემატიკური მოდელირების მეთოდები და მათი გამოყენების თავისებურებები.
6.	ნაშრომში მოცემულია ორგანიზაციული ცვლადების მნიშვნელობები, რომლებიც გამოიყენება საინოვაციო მენეჯმენტში.
7.	ნაშრომში ნაჩვენებია პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებებში გამოყენებული ტერმინების განმარტება. ტერმინების შესახებ ზოგიერთი მოსახრება, რომლებიც გარკვეულ წვლილს შეიტანებ ხელშეკრულებების დახვეწასა და განვითარებაში.
8.	ნაშრომში განხილულია ტერმინების ხარჯებისა და დანახარჯების ცალ-ცალკე განსაზღვრა და მათ შორის განსხვავების გარკვევა, რადგან ეს აუცილებელია კომპანიების საქმიანობის ეკონომიკური ეფექტიანობის შესაფასებლად.
9.	ნაშრომში წარმოდგენილია მიწისძვრების პროგნოზირების საკითხი. რამდენად აისახება დედამიწაზე მომხდარი მიწისძვრა ატმოსფეროში და შესაძლებელია თუ არა იონისფეროს ფენებში მომხდარი შეშფოთებით მიწინძვრების პროგნოზირება.
10.	ნაშრომში მოცემულია დედამიწის ქერქის დანალექი წყების სიღრმული აღნაგობის კვლევის ახალი გრავიტაციული მეთოდი “ვერტიკალური გრავიმეტრიული ზონდირების” თეორიული საფუძლები და ამ მეთოდის ეფექტურობის შემოწმების შედეგები.
11.	ნაშრომში განხილულია გეოფიზიკური მონაცემების გეოლოგიური ინტერპრეტაცია და აღმოსავლეთ საქართველოს ნოლასური სოფის სიღრმული აგებულების თავისებურებები.
12.	ნაშრომში ნაჩვენებია საქართველოს ზოგიერთი ტექტონიკური სტრუქტურების ანალოგიური მოდელირება, რომელიც ჩატარებულია ეკოვალენტურ მასალებზე მათი იდენტიფიკაციის მიზნით.
13.	ნაშრომში წარმოდგენილია ნავთობის და გაზის ჭაბურღლილების ინტენსიფიკაციის მეთოდი და გაანალიზებულია პროდუქტიულ ფენზე ელექტრომაგნიტური ველის ზემოქმედება ნავთობის და გაზის დებიტის გაზრდისთვის.
14.	ნაშრომში მოცემულია პორიზონტალური ჭაბურღლილების ბურღვის ტექნოლოგიები, დაგენილია, რომ მათი გამოყენებით შესაძლებელია ნაკლებპროდუქტიული და ლიკვიდირებული ჭაბურღლილების პროდუქტიულობის მნიშვნელოვანი გაზრდა.
15.	ნაშრომში ნაჩვენებია, რომ დრმა და ზედრმა ჭაბურღლილების ბურღვით და იქიდან მოპოვებული მასალით შეიძლება გაირკვეს ნავთობის წარმოშობის საკითხი და დეტალურად იქნეს შესწავლილი დედამიწის წიაღი.
16.	ნაშრომში მოცემულია დასავლეთ კავკასიონის ახალი ნალექების განვითარება შავი ზღვის აუზში პარატეთისის დროს.

საინიციალ გეოდეზიურ და გეოინფორმატიკის დეპარტამენტი

დეპარტამენტის ხელმძღვანელი: პროფესორი მ. ხურციძე
სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

1.	ვ. აბაშიძე	სრული პროფესორი	კონკურსით გასული;
2.	ს. ფირალიშვილი	სრული პროფესორი	კონკურსით გასული;
3.	მ. მესხი	სრული პროფესორი	კონკურსით გასული;
4.	ა. კიკაბიძე	სრული პროფესორი	კონკურსით გასული;
5.	ნ. მათიაშვილი	ასოც. პროფესორი	კონკურსით გასული;
6.	გ. ჭიაურელი	ასოც. პროფესორი	კონკურსით გასული;
7.	დ. პაპავა	ასოც. პროფესორი	კონკურსით გასული;
8.	ფ. ქვაცაბაია	ასოც. პროფესორი	კონკურსით გასული;
9.	მ. სადუნიშვილი	ასოც. პროფესორი, აკად. დოქტორი	კონკურსით გასული;
10.	ნ. ახალაძე	ასოც. პროფესორი დოქტორანტი	კონკურსით გასული;
11.	ნ. ტურაბელიძე	მოწვეული სრული პროფესორი;	
12.	ს. ცუცქირიძე	მოწვეული სრული პროფესორი;	
13.	გ. ლიპარტელიანი	მოწვეული სრული პროფესორი;	
14.	გ. აბულაძე	მოწვეული სრული პროფესორი;	
15.	მ. ნადირაძე	უფრ. მასწავლებელი, დოქტორანტი III კ;	
16.	თ. პაპავა	უფრ. მასწავლებელი, დოქტორანტი III კ;	

პუბლიკაციები

საქართველოში

მონოგრაფიები

	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1.	მ. მესხი	გრაფიკული მეთოდები გამოყენებით გეოდეზიაში	თბილისი, ი.მ. „გოჩა დალაქიშვილი“	93
2.	ს. ფირალიშვილი	გეომეტრიულ ნიველობაში დამოკიდებული განაზომების გაწონასწორება.	თბილისი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	191
1. ნაშრომში განხილულია საინჟინრო გეოდეზიური ამოცანების ნომოგრამების დახმარებით ამოხსნები. მოცემულია გამოყენებული ტიპის ნომოგრამების აგების მეთოდიკა.				
2. ნაშრომში განხილულია გეომეტრიულ ნიველობაში დამოკიდებული განაზომების ჩატარების მეთოდების თავისებურებაზი, გამოყენების არეალი, უპირატესობაზი და სირთულეები.				

სახელმძღვანელოები

	ავტორი/ავტორები	მონიგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1.	ნ.ტურაბეგლიძე ნ.ბერიძე	მიწის რესურსების მართვა	საქ. მეცნ. აკადემიური სტამბა	282
სახელმძღვანელოში დეტალურადაა განხილული მართვის სისტემების თეორიულ-მეთოდოლოგიური საკითხები, საკანონმდებლო ბაზა, მართვის სახეობებისა და მეთოდების კლასიფიკაციის საკითხები.				

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი	გვერდე ბი რაოდე ნობა
1.	ვ. აბაშიძე თ. პაპავა	ენგურჰესის თაღოვანი კაშხლის დახრების ცვალებადობა წყალსაცავის რეგულირებასა და კაშხლის ტემპერატურის დაკავშირებით.	2(66)	თბილისი	70-75
2.	მ. მესხი ვ. აბაშიძე გ. ჭიაურელი მ.სადუნიშვილი თ. პაპავა	ენგურჰესის წყალსაცავში წყლის დონის და კაშხლის დახრისმზომის მონაცემთა დროითი რიგების ანალიზი.	1(487)	თბილისი სტუ- შრომები	43-50
3.	მ. მესხი ვ. აბაშიძე გ. ჭიაურელი თ. პაპავა	ენგურჰესის კაშხლის დინამიკური პროცესების მოდელირება გადამცემი ფუნქციით.	1(487)	თბილისი სტუ- შრომები	50-56
4.	ს. ფირალიშვილი მ. სადუნიშვილი	ენგურჰესის წყალსაცავის აპროქსიმაციის ტექნოლოგია.	1(487)	სტუ - შრომები	34-38
5.	ს. ფირალიშვილი მ. სადუნიშვილი	„პორტუკალის თეორიის პირდაპირი ამოცანის ამოსნა წყალსაცავში წყლის დონის ცვალებადობისას“.	1(487)	სტუ - შრომები	38-43
6.	ა. კიგაბიძე ი. ერქომაიშვილი	თანამედროვე მარკეიდერული სამუშაოების წარმოება გვირაბების მშენებლობის დროს	გადაცემულია დასაბეჭდათ	სტუ სამთო ჟურნალი	

7.	ნ. ტურაბელიძე ლ. დარჩიაშვილი	მიწის საგარეულების აღრიცხვის საკითხები	1(30)	თბილისი „სამომ ჟურნალი“	113-115
8.	მ. ნადირაძე ე. ლეონიძე	მათემატიკური მოდელირებისა და იდენტიფიკაციის მეთოდების აუცილებლობა გეოდინამიკური სისტემების შესწავლის პროცესში	2(66)	ჟურნალი „ენერგია“	101-102
9.	მ. ნადირაძე ე. ლეონიძე	გეოინფორმაციულ მონაცემთა ბანკის გამოყენება გეოდეზიური როული თვითორგანიზებადი სისტემების კვლევაში	3(67)	ჟურნალი „ენერგია“	56-58
10.	გ. ლიპარტელიანი ა. ჯავახიშვილი თ. ცხაიძა ხ. წიქლაური თ. ჭიჭინაძე	კახეთის რეგიონის ახალი ზოგადგეოგრაფიული რუკა	5(84)	თბილისი, თსუ გამომც.	3
<p>1. სტატიაში გამოკვლეულია ენგურის თაღოვანი კაშხლის დახრები წყალსაცავის რეგულირებასა და ტემპერატურის ცვალებასთან დამოკიდებულებით. სტატიაში გატარებულია აზრი, რომ მთავარი კაშხლის დახრების გამოწვევა არის წყლის რეგულირება და მეორეა ტემპერატურის ცვლილების ეფექტი.</p> <p>2. სტატიაში მოცემულია ენგურპესის წყალსაცავში წყლის დონისა და კაშხლის დახრომზომების მონაცემთა დროითი რიგების ანალიზი. მიღებული ავტორების მოდელები გამოიყენება პროგნოზირებისათვის.</p> <p>3. სტატიაში გადმოცემულია ენგურპესის კაშხლის დინამიკური პროცესის გადამცემი ფუნქციის იდენტიფიკაცია დროითი რიგების ანალიზის საფუძველზე. პროცესის მოელი გამოიყენება კაშხლის დახის სიდიდეთა პროგნოზისათვის წყლის დონის რეგულირების მიზნით.</p> <p>4. ნაშრომში განხილულია ენგურპესის წყალსაცავის ანომალიური სხეულის აპროქსიმაციის სხვადასხვა მეთოდი. შერჩეულია საუკეთესო, რაც საშუალებას იძლევა გამოითვალისებული გადახრებით გამოწვეული შეცდომები.</p> <p>5. ნაშრომში მოცემულია იტერაციული ხერხით შვეული ხაზის გადახრის, ანომალიურ მასის და ფორმის ცვალებადობის აღრიცხვის მეთოდი და ფორმულები. აგრეთვე განხილულია გეოდეზიურ განაზომებში შესწორებების შეტანის საკითხი.</p> <p>6. ნაშრომში განხილულია ჩქაროსნული გვირაბგამყვანი მანქანის (თ) გამოყენების პირობებში წარმოქმნილი საკითხები და ნაჩვენებია მათი გადაწყვეტის გზები. განხილულია, თუ რა პირობებში უნდა იყოს ჩქაროსნული გვირაბგამყვანი მანქანა და როდის ბურღვა-აფეთქებადი მეთოდი.</p> <p>7. სტატიაში განხილულია მიწის სავარგულების აღრიცხვის ისტორიული ასპექტები და თანამედროვე მდგომარეობა. დატელურადაა წარმოჩნდილი აღრიცხვის საქმიანობის</p>					

დაწყებისა და განვითარების პროცესი საქართველოში. სტატიაში დასაბუთებულია მიწის საკითხების აღრიცხვის აღდგენის აუცილებლობა.

8. სტატიაში განხილულია მათემატიკური მოდელირებისა და იდენტიფიკაციის მეთოდების აუცილებლობა გეოდინამიკური სისტემების შესწავლის პროცესში. ნაჩვენებია, რომ გეოდინამიკის პრობლემის ამოცანების გადაწყვეტა უნდა განხორციელდეს რთული დინამიკური სისტემებისა და სისტემური ანალიზის თეორიის პოზიციიდან.
9. სტატიაში განხილება გეონფორმაციულ მონაცემთა ბანკის გამოყენება გეოდეზიური რთული თვითორგანიზებადი სისტემების კვლევაში. ბლოკ-სქემების საშუალებით ნაჩვენებია ტექნოლოგიური სქემა და მონაცემთა ბანკის საგნობრივი სფეროს სტრუქტურა.
10. ტოპოგრაფიული რუკებისა და კარტოგრაფიული და ლიტერატურული მასალების საფუძველზე შედგენილია კახეთის რეგიონის გეოგრაფიული ობიექტების მონაცემთა ბაზა და ახალი ზოგადგეოგრაფიული რუკა 1:200 000 მასშტაბში.

უცხოეთში

სტატიები

	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი	გვერდების რაოდენობა
1	<u>V. Abashidze</u> T. Chelidze T. Macharashvili M. Kalabegishvili N. Zhukova	Real time monitoring for analysis of dam stability: Potential of nonlinear ekasticity and nonlinear dynamics approaches	vol,7	Frount. Struct. Civil Engin Springer ა.შ.შ.	188-205
2	T. Chelidze T. Macharashvili <u>V. Abashidze</u>	A.plication of new nonlinear elasticity and nonlinear dynamics tools in real time monitoring of large engerineering constructions (case of high are Enguri dam)	vol, 6(9)	Disaster Advances ინდოეთი	84-89
ამ სტატიებში წარმოდგენილია ენგურპესის თაღოვანი კაშხლის დეფორმაციული პროცესების კვლევის შედეგები რეალურ დროში წყალსაცავის წყლის დონის ცვალებადობასთან ერთად. შედარებულია დახრისმზომების და შვეულების მონაცემები ერთმანეთთან და ასევე თეორიულად გამოვლილ კრიტიკულ მნიშვნელობებთან, რაც დამაკმაყოფილებელ შედგეს იძლევა.					

**შრომის უსაფრთხოების და საგანგებო სიტუაციების მართვის
დეპარტამენტი**

დეპარტამენტის ხელმძღვანელი: ნ. ბოჭორიშვილი

პუბლიკაციები

საქართველოში

სახელმძღვანელოები

Nº	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდე ბის რაოდე ნობა
1	ნ.ბოჭორიშვილი, ა.აბშილავა, ლ.მახარაძე, ნ.ხუნდაძე	უსაფრთხოების ტექნიკის საფუძვლები ნავთობისა და აირის მოპოვებისა და ექსპლუატაციისას (პირველი ნაწილი)	საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“, თბილისი	617 გვ.
2	ნ.ბოჭორიშვილი, ა.აბშილავა, ლ.მახარაძე, ნ.ხუნდაძე	უსაფრთხოების ტექნიკის საფუძვლები ნავთობისა და აირის მოპოვებისა და ექსპლუატაციისას (მეორე ნაწილი)	საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“, თბილისი	660 გვ.
3	ნ.მექაბიშვილი	საწარმოო უსაფრთხოება და ინდივიდუალური დამცავი საშუალებები	თბილისი	142 გვ.
4	ლ.ჩხეიძე, ნ.ჯვარელია	საწარმოო გარემოს პიგიენური უსაფრთხოება	თბილისი	
5	ნ.მაჭავარიანი, ნ.რატიანი	საწარმოო ტრავმატიზმი და პროფესიული დაავადებები	სტუ, თბილისი	
6	მ.ქიმოშვილი, ლ.ჩხეიძე	საგანგებო სიტუაციების მართვის საკანონმდებლო ბაზა	თბილისი	140 გვ.
7	მ.ქიმოშვილი, ნ.ჯვარელია	ფეთქებადუსაფრთხოება	CD N1311, თბილისი	
<ol style="list-style-type: none"> სახელმძღვანელოს პირველი ნაწილი ეძღვნება შრომის უსაფრთხოების ზოგად საკითხებს. სახელმძღვანელოს მეორე ნაწილი ეძღვნება უსაფრთხოების ტექნიკის საფუძვლებს, ნავთობისა და აირის მოპოვებასა და ექსპლუატაციაზე. 				

3.	სახელმძღვანელო, ინდივიდუალური დაცვის საშვალებები განკუთვნილია ბაკალავრიატის და პროფესიული სწავლების სტუდენტებისათვის. ტურადღება გამახვილებულია ხელის, ფეხის, სახის, თვალების ინდივიდუალურ დამცავ საშუალებებზე. რაც უსაფრთხოების აუცილებელი პირობაა.
4.	სახელმძღვანელოში განხილულია საწარმოო სათავსების ჰიგიენური უნაფრთხოების ძირითადი ცნებები, ტერმინები, ადამიანზე მოქმედი მავნე და საშიში საწარმოო ფაქტორები, შრომის პირობების კლასიფიცირება, სიმძიმის შეფასება, შრომის და დასვენების რაციონალური ორგანიზება, შრომითი საქმიანობის ფსიქოფიზიოლოგიური ასპექტები.
5.	განხილულია საწარმოებში საწარმოო ტრავმატიზმისა და პროფესიული დაავადებების წარმოშობის მიზეზები და მისი პრევენციის გზები.
6.	სახელმძღვანელოში მოყვანილია საკითხები საგანგებო სიტუაციის შესახებ კანონით რეგულირების სფერო, საგანგებო სიტუაციისგან მოსახლეობისა და ტერიტორიის დაცვის ძირითადი პრინციპები, ფუნქციები, ამოცანები და ა.შ
7.	სახელმძღვნელოში მოყვანილია ფეთქებადუსაფრთხოების საერთო ცნებები, ტერმინები, ნარევების კატეგორიები, ფეთქებადსაშიში ობიექტების კლასიფიკაცია, მყარი, თხევადი, აირადი ნივთიერებების წვის და აფეთქების თავისებურებები, კოროზიული პროცესები და რდვევა, მოწყობილობების პერმეტულობის პირობები, მოწყობილობებისა და შენობების ფეთქებადმდგრადობა.

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ქურნალის/კრებულის დასახელება	ქურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გერმანიური ბის რაოდენობა
1	6.ბოჭორიშვილი, 6.რაზმაძე, გ.ქიმოშვილი, 6.რატიანი, გ.ხაბეიშვილი	საშენი და მოსაპირკეთებელი ქვების ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების შესწავლის თანამედროვე მეთოდები და ძირითადი შედეგები	2(66), 2013	სამეცნიერო-ტექნიკური ჟურნალი „ენერგია“, თბილისი	4 გვ.
2	6. ბოჭორიშვილი, ი.ბოჭორიშვილი, ი.გაბრიჩიძე, კ.კამკამიძე გ.ქიმოშვილი, გ.ხაბეიშვილი	წყალსაცავებში დალექილი მდინარის ნატანის შედეგად გამოყოფილი მეთანის აირის დაჭრის და მისი ენერგეტიკაში გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ	2(66), 2013	სამეცნიერო-ტექნიკური ჟურნალი „ენერგია“, თბილისი	4 გვ.
3	6. ბოჭორიშვილი, ი.ბოჭორიშვილი,	ცემენტის სსნარისაგან დამზადებული ქვების	2(66), 2013	სამეცნიერო-ტექნიკური	4 გვ.

	6.რაზმაძე გ.ქიტოშვილი, გ.ხაბეგიშვილი	ნიმუშების გაჭიმვა-კუმშვაზე გამოცდა პიდროსტატიკური წევით		ჟურნალი „ენერგია“, თბილისი	
4	6. ბოჭორიშვილი, 6.რაზმაძე, ი.ბოჭორიშვილი, 6.რატიანი, გ.ქიტოშვილი,	ქვის მასალების წინააღმდეგობა სუფთა ძვრის დაძაბულობის წინააღმდეგობისას	1(30), 2013	სამეცნიერო, საინჟინრო, საინფორმაციო ანალიზური რეფერირებადი „სამთო ჟურნალი“, თბილისი	4 გვ.
5	6.ბოჭორიშვილი, 6.რაზმაძე, 6.რატიანი, ი.ბოჭორიშვილი, გ.ქიტოშვილი	ქვის მასალების გაჭიმვაზე გამოცდისას ნიმუშის ფორმისა და ზომის განსაზღვრის მეთოდიკა	1(30), 2013	სამეცნიერო, საინჟინრო, საინფორმაციო ანალიზური რეფერირებადი „სამთო ჟურნალი“, თბილისი	5 გვ.
6	6.ბოჭორიშვილი, ი.გაბრიჩიძე, ი.ბოჭორიშვილი, 6.რაზმაძე, გ.ქიტოშვილი, 6.რატიანი	წყალსაცავებში სარგელი ზედაპირიდან წყლის აორთქლების შესამცირებელი დამცავი მოწყობილობა	2013	საერთაშორისო სამეცნიერო- ტექნიკური, საინფორმაციო- ანალიტიკური ჟურნალი „საქართველოს ნაკორპი და გაზი“, თბილისი	4 გვ.
7	6.ბოჭორიშვილი, ი.გაბრიჩიძე, ი.ბოჭორიშვილი, 6.რაზმაძე, გ.ქიტოშვილი, 6.რატიანი	არასავარგული ტერიტორიების გამოყენება სახალხო მუშრების დარგების განვითარებისა და აღორძინებისათვის	2013	საერთაშორისო სამეცნიერო- ტექნიკური, საინფორმაციო- ანალიტიკური ჟურნალი „საქართველოს ნაკორპი და გაზი“, თბილისი	4 გვ.
8	6.მექაბიშვილი	ჭიათურმანგანუმის საწარმოებში მომსახურე პერსონალის უსაფრთხოების დაცვის გზები და საშეალებები	1(487), 2013	სტუ-ს შრომები, თბილისი	5 გვ.

9	6.მექვაბიშვილი	საგანგებო სიტუაციებისაგან ინდივიდუალური დამცავი საშუალებები	2(488), 2013	სტუს შრომები, თბილისი	6 გვ.
10	ლ.ჩხეიძე, 6.ჯგარელია	პროფესიული ადაპტაციისა და პროფესიული შერჩევის როლი ქიმიურ და მეტალურგიულ წარმოებაში	N22	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „ინტელექტუალი“, თბილისი	5
11	6.ჯგარელია, ლ.ჩხეიძე	პროფესიული სტრესი, მისი დინამიკა და პროფილაქტიკა	N23	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „ინტელექტუალი“, თბილისი	4
12	6.რაზმაძე, გ.ლურსმანაშვილი, გ.ჯიქია	შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია – უსაფრთხო და ღირსეული შრომის გარანტი	2013	საერთაშორისო სამეცნიერო-ტექნიკური, საინფორმაციო-ანალიტიკური ჟურნალი „საქართველოს ნავთობი და გაზი“, თბილისი	6 გვ.
13	6.რაზმაძე გ.ლურსმანაშვილი გ.ჯიქია	შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია-უსაფრთხო და ღირსეული შრომის გარანტი	2013	ჟურნალი "ნავთობი დაგაზი"	112-118
<p>1. ნაშრომში განხილულია საქართველოს საშენი და მოსაპირკეთებელი მასალების ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების შესწავლის თანამაღლოვე მეთოდები.</p> <p>2. ნაშრომში განხილულია წყალსაცავებში კერძოდ ენგურჰესის წყალსაცავში ნატანის შედეგად გამოყოფილი აირის, კერძოდ მეთანის დაჭერისა და მისი გამოყენების მიზანშეწონილობა.</p> <p>3. ნაშრომში განხილულია პიდროსტატიკურ წნევები ცემენტის ხსნარისაგან დამზადებული ნიმუშების გამოცდა სიმტკიცეზე თანამედროვე მეთოდებით.</p> <p>4. ნაშრომში განხილულია საშენი და მოსაპირკეთებელი მასალების ნიმუშების გამოცდა სიმტკიცის დასადგენად.</p> <p>5. ნაშრომში განხილულია ქვის მასალების სხვადასხვა ფორმისა დაზომის ნიმუშების გამოცდის მეთოდიკა მათი სიმტკიცის განსაზღვრისთვის.</p> <p>6. ნაშრომში განხილულია ენგურჰესისი წყალსაცავში წყლის სარკული ზედაპირიდან</p>					

აორთქლების საწინააღმდეგო დონისძიებები

7. ნაშრომში შემოთავასებულია ხრიოკი, გამოფიტული მიწების რაციონალურად გამოყენებული მეთოდები ზესტაფონის "
8. 9. სტატიებში გამახვილებულია ყურადღება მომსახურე პერსონალის დაცვის საკითხებზე და საგანგებო სიტუაციებისაგან მზადყოფნაზე, ელემენტ მანგანუმის და რადონისაგან დაცვის საკითხებზე.
10. სტატიაში განხილულია სხვადასხვა საწარმოო ფაქტორების ზემოქმედება და მათთან ადამიანის ორგანიზმის შეგუება-ადაპტაციის პირობები და მექანიზმი.
11. განხილულია სტრესის სახეები, პროფესიული სტრესის წარმოქმნისა და განვითარების პირობები.
12. სტატიაში განხილულია შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ფუნქციონირების საკითხები. მოცემულია შრომის კანონმდებლობის დარღვევების ტრავმატიზმის და პროფდაგადებათა სტატისტიკური მონაცემები მსოფლისო და საქართველოს მასშტაბით.